10
Гос. книжн. палата УзССР
ВЫСЛАНО

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг газетаси

ГАЗЕТА 1974 ЙИЛ 1 ЯНВАРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

13 ОКТЯБРЬ 1982 ЙИЛ, ЧОРШАНБА. № 233 (2.639). Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

60 ЙИЛЛИГИГА ЗАРБДОР ҲАФТАЛИКЛАР — СССР

СССРнинг 60 йиллик юбилейига ажойиб меҳнат совғалари тайёрлаш ниятида астойдил меҳнат қилаётган серқуёш республикамиз дала ва фермаларининг меҳнаткашлари совет кишиларига хос ватанпарварлик намуналарини кўрсатмоқдалар.

Шонли юбилей шарафига 11 октябрдан бошланган қирқ тўққизинчи ҳафталик социалистик қишлоқларимиз меҳнаткашларига бағишланади.

МУСОБАҚА БАЙРОҒИНИ БАЛАНД КЎТАРАЙЛИК

РЕСПУБЛИКА МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ

12 октябрь эрталабигача республикада 3.898.887 тонна «оқ олтин», шу жумладан 278.052 тонна ингичка толали пахта тайёрланди. Машиналар билан териб олинган жами ҳосил 1.878.309 тоннага етди.

ДАЛА МЕҲНАТКАШЛАРИ! ПАХТА ЙИҒИМ-ТЕРИМИДА СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАНИ КЕНГ АВЖ ОЛДИРАЙЛИК, ҲАР БИР КУН, ҲАР БИР СОАТДАН УНУМЛИ ФОЙДАЛАНАЙЛИК!

Тошкент

Оққўрғон райони меҳнаткашлари республикада иккинчи бўлиб пахта тайёрлаш йиллик планини бажардилар. Тайёрлов пунктларига 60.800 тоннадан зиёд «оқ олтин» етказиб берилди, унинг 80 процентини «зангори кема» капитанлари теришди, ялпи ҳосилнинг ҳаммаси биринчи сортларга топширилди. Бу ғалабага районнинг барча колхоз ва совхозлари муносиб ҳисса қўшдилар. Айниқса, «Ленинизм», «Коммунизм», Вотинцев номли, Охунбобоев номли колхозлар, «Оққўрғон» ва Сегизбоев номли совхозлар ибрат кўрсатишди. Район деҳқонлари хирмонни 70 минг тоннага етказиш учун курашмоқдалар.

Ғалаба райони дала меҳнатчилари ҳам йиллик планни бажардилар. Давлатга 56 минг 998 тонна «оқ олтин» топширилди. Машиналар билан ҳосилнинг 95 проценти йиғиштириб олинди. Ҳар гектар майдондан ўртача 36,3 центнердан хом ашё олинди.

СССР 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилган район меҳнатчилари қўшимча камида 10 минг тонна пахта топширишга аҳд қилишди.

Тошкент қишлоқ хўжалигини ирригациялаш ва механизациялаш инженерлари институтининг ўқув-тажриба хўжалиги коллективи 3,5 минг тонна пахта тайёрлаб давлат планини муваффақиятли бажарди. Гектаридан 30 центнердан ҳосил олинди, топширилган пахтанинг 85 проценти бункерлардан тўкилди. Хўжалик аҳли ялпи ҳосилни 4,8 минг тоннага етказишга аҳд қилди.

Ўрта Чирчиқ районидаги **Энгельс номли колхоз меҳнаткашлари давлатга пахта топшириш планини муддатидан илгари бажардилар.** Улар гектаридан 30 центнердан ҳосил олиб, давлат омборларига 3370 тонна хом ашё жўнатишди. Ҳосилнинг 95 проценти машиналарда териб олинди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Кан О Нам бошлиқ бригада гектаридан 46 центнердан, Афанасий Кан бригадаси 42 центнердан ҳосил йиғиштириб олди. Машиналар билан 125-130 тоннадан пахта терган механик-ҳайдовчилар Раҳмон Султонов, Эркин Рўзиев, Рихсибой Шириновлар аъло меҳнат қилишди.

Сурхондарё

Гагарин районидаги **«Пограничник» совхози меҳнаткашлари «оқ олтин» тайёрлаш йиллик планини барвақт бажардилар.** Давлатга 7.700 тонна пахта топширилди, гектаридан 28,5 центнердан ҳосил олинди. Ингичка толали пахта тайёрлаш топшириғи 114 процент бажарилди.

Эришилган меҳнат ғалабасига Урол Шукуров ва Дўстмамат Чориев бошлиқ бригадалар айниқса салмоқли улуш қўшдилар. Ака-ука Шукуровларнинг оилавий экипажи яхши намуна кўрсатишди. Бугунгача Панжи, Чори, Эргаш ва Нортожи Шукуровлар ҳисобида 700 тонна пахта бор. Хўжалик меҳнаткашлари ўз имкониятларини чамалаб чиқиб, планга қўшимча 2.700 тонна «оқ олтин» топширишга аҳд қилишди.

Бугунгача областда 6 та хўжалик, 46 та бўлим, 443 та бригада йиллик планни уддалади.

Наманган

Задарё райони заршуносlари пахта тайёрлаш суръатини оширмоқдалар. Район хўжаликлари октябрнинг биринчи ўн кунлигида ноқулай об-ҳаво шароитига қарамай тайёрлов пунктларига 17 процент миқдорида хом ашё жўнатишди. 11 октябрь куни район далаларида 20 мингдан зиёд теримчи зарбдорчасига меҳнат қилди. Ҳар бир теримчининг кунлик иш унуми 38 килограммни ташкил этди. 186 та пахта териш машинасининг ҳар бири билан 1,7 тоннадан пахта терилди.

Учқўрғон районидаги **«Ленинград» колхози ғаллакорлари оширилган социалистик мажбуриятни бажардилар.** Пландаги 296 тонна ўрнига 380 тонна дон давлатга топширилди. Гектаридан 81 центнердан дон олинди.

Хоразм

Гурлан райони пахтакорлари Хоразм областида биринчи бўлиб пахта тайёрлаш йиллик планини уддаладилар. Тайёрлов пунктларига 33.338 тонна «оқ олтин» етказилди, ҳар гектар майдон ҳосилдорлиги ўртача 39 центнерни ташкил этди. Гектаридан 40 центнердан ва ундан ҳам кўп ҳосил олган «Правда», «Коммунизм», «Коммуна», Киров номли колхозлар меҳнат ғалабасига катта улуш қўшдилар. «Коммунизм» колхозидан Йўлдош Тулубоев, Ленин номли колхоздан Давлат Шомуродов, «Правда» колхозидан Ражаб Эшназаров бошлиқ бригадаларнинг коллективлари гектаридан 55—56 центнердан ҳосил олиб, социалистик мажбуриятларини муваффақиятли уддалашди. Гурланликлар СССР 60 йиллиги шарафига ҳосилдорликни 43,5 центнерга, ялпи хирмонни 38 минг тоннага етказиш мажбуриятини олишди.

Бухоро

Областдаги йирик хўжаликлардан бири Ғиждувон районидаги **«Зарафшон» колхози 11 октябрь куни 6 минг тонна пахта топшириб, йиллик планни бажарди.** Унинг 1.500 тоннаси ингичка толалидир. Колхоз меҳнаткашлари ҳосилдорликни 55 центнерга етказиб, давлатга яна 4 минг тонна пахта топширишга аҳд қилишди.

Ғиждувон районидаги **«Партия XXVI съезди» колхози давлатга 3.310 тонна пахта топширди.** Шунинг ҳаммаси биринчи сортларга қабул қилинди. Ялпи ҳосилнинг 400 тоннасини ипак пахта ташкил этади. Хўжалик коллективи СССР 60 йиллиги шарафига яна 1.700 тонна пахта топширишга азму қарор қилди.

Қоракўл районидаги «Искра» совхоздан **Ўғилой Равшанова, Сайфиддин Шамсиддинов, Вобкент районидаги Энгельс номли колхоздан Асад Алиев бошлиқ бригадалар социалистик мажбуриятларини адо этди.** Гектаридан 40—45 центнердан ҳосил олинди.

Навоий

Ўтган куни Навоий районидаги «Ленин йўли» колхозидан **Самадовларнинг оилавий звеноси хирмонга 310 килограмм пахта топширди.** Ҳалима Самадова, унинг ўғли Мустафо ва қизи Хадичалар мавсум бошидан буён терган пахта 10 тонна бўлди.

Қизилтепа районида 11 октябрь куни «Бўстон» колхозидан **Ғаъно Валиева энг юқори натижага эришди. У «зангори кема»си билан 4 тонна пахта териб берди,** мавсум бошидан буён топширган пахтаси 160 тоннага етди.

Жиззах

Октябрь районидаги Собир Раҳимов номли совхоздан **Карим Бобоназаров бошлиқ бригада деҳқонлари пландаги 27 центнер ўрнига 35 центнердан ҳосил олиб, социалистик мажбуриятини бажардилар.** Давлатга 135 тонна юқори сифатли хом ашё топширилди. Бригада коллективи СССР 60 йиллиги шарафига ҳосилдорликни 40 центнерга етказиш мажбуриятини қабул қилди. Шунингдек, мазкур хўжаликдаги **Гулбой Ҳаитов бошлиқ бригада ҳам социалистик мажбуриятни уддалади.**

ҚҚАССР

Беруний районида об-ҳаво қийинчиликларига қарамай бир колхоз, икки совхоз, 23 та бўлим ва 52 та бригада йиллик планини муддатидан илгари бажарди. Будённий номли совхоз 1310 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 32 центнердан «оқ олтин» олди. Ҳосилнинг 85 проценти машиналарда терилди. Бу муваффақиятга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони П. Рўзимова, С. Ешимбетов И. Қутимова бошлиқ бўлимларнинг пахтакорлари муносиб ҳисса қўшишди. Совхоз азаматлари ҳосилдорликни 50 центнерга етказишга сўз беришди.

Район чорвадорлари гўшт, сут ва тухум топшириш бўйича йиллик планларини барвақт бажариб, катта ғалабага эришдилар.

Андижон

Бўз районидаги Тельман номли колхоздан **Мўминжон Бегматов ва Эгамберди Деҳқонов ўртоқлар етакчилик қилаётган бригадалар социалистик мажбуриятларини адо этишди.** Ҳар иккала коллективда ҳам 36 центнердан пахта олиниб, янги марра 50 центнер деб белгиланди.

11 октябрь куни Хўжаобод районидаги А. Набиев номли колхознинг 5-бригадаси дала шийпонида илғор теримчи Ҳалима Аҳмедова шарафига **меҳнат шуҳрати байроғи кўтарилди. Ҳалима Аҳмедова хўжаликда биринчи бўлиб социалистик мажбуриятини уддалади.** Шу кунгача 12 тонна пахта терган бу илғор теримчи хирмонга яна 6 тонна дурдона қўшиш мажбуриятини қабул қилди.

Қашқадарё

Нишон районидаги қўриқ **«Ленинобод» совхози чўлқуварлари дастлабки маррани эгаллашди. Давлатга 2210 тонна биринчи сортли пахта топширилди.**

Шу районидаги Усмон Юсупов номли совхоздан **Шодмон Обилов бошқарувчилик қилаётган бўлим пахтакорлари 500 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 27 центнердан ҳосил олиб, йиллик планни адо этишди.** Улар яна 500 тонна пахта топшириб, ҳосилдорликни 37 центнерга етказишга қарор қилишди.

Ульянов районидаги «Партия XX съезди» совхозидан **Хонқул Бобонов бригадаси пахтакорлари социалистик мажбуриятни бажардилар.** 70 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 33 центнердан «оқ олтин» олинди.

Самарқанд

11 октябрь куни Каттақўрғон районидаги «Правда» колхозидан республикада хизмат кўрсатган механизатор **Баҳром Убайдуллаев ўз агрегати бункеридан 17 тонна юқори сифатли пахта тўкди. Пешқадам механизаторнинг ҳисобидаги ҳосил 230 тоннага етди. Унинг мажбурияти 550 тоннадир.**

Нарпай районидаги Ислом шоир номли совхоз механизатори, **СССР Олий Совети депутати Усмон Мамадиёровнинг мавсум бошидан буён терган пахтаси 290 тоннага етди.**

Фарғона

Риштон районидаги Навоий номли совхоздан **Мамадали Топиволдиев номидаги бўлими механизаторлари йиғим-теримни жадал суръат, аъло сифатда олиб боришяпти.** Бир агрегат билан кунига ўртача 6 тоннадан пахта терилияпти. Механик-ҳайдовчи Қосим Матмусаев бу кўрсаткични 8 тоннага етказди.

Бувайда районидаги Карл Маркс номли колхоздан **Мамасиддиқ Жабборов** ва Ленинград районидаги Охунбобоев номли колхоздан **Олимжон Бегматов бошлиқ бригадаларда йиллик план адо этилди.**

Ўзбекистон районидаги Ғафур Ғулом номли колхоздан **У. Жўраеванинг оилавий звеноси зиммасидаги мажбуриятни бажарди. Бу оила 30 тонна пахта териб берди. Улар яна 10 тонна «оқ олтин» билан хирмонга ҳисса қўшишга аҳд қилишди.**

«ЖАҲОН МАЙДОНИДАГИ ИДЕОЛОГИЯ КУРАШИНИНГ КЕСКИНЛАШУВИ ВА МЕҲНАТКАШЛАРНИ СИЁСИЙ ТАРБИЯЛАШ» МАВЗУИДАГИ БУТУНИТТИФОҚ ИЛМИЙ-АМАЛИЙ КОНФЕРЕНЦИЯНИНГ ҚАТНАШЧИЛАРИГА

Азиз ўртоқлар!

Пропаганда фаолиятининг энг муҳим участкаларидан бирида актуал вазифаларни муҳокама қилиш учун Таллинга тўпланган партия идеология активининг намояндаларини самимий табриклайман.

КПСС меҳнаткашларни марксизм-ленинизм, совет ватанпарварлиги ва пролетар интернационализми руҳида тарбиялашни ҳамиша жамиятимизнинг ўз тарихий мақсадлари сари олға ҳаракатидаги зарур шарт деб билиб келди. Биз совет кишиларининг маънавий-сиёсий бирлигини, уларнинг сиёсий маданияти юксак савиясини, ўз социалистик Ватанимиз бахт-саодати йўлида коммунистик эътиқодларни реал ишларга татбиқ этишга тайёрлигини ривожланган социализмнинг энг муҳим ғалабалари жумласига тўла асос билан қўшамиз. Улуғ байрам — СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига бошланган умумхалқ социалистик мусобақаси шундан далолат беради.

Коммунистик тарбия — жонли, ижодий ишдир. Меҳнаткашларнинг маданияти ва маълумоти ўсиши, давлатни идора қилишда уларнинг актив қатнашиши, коммунистик қурилиш миқёслари ҳар бир кишини идеологик жиҳатдан янада салмоқли равишда тайёрлашни, ички ва халқаро сиёсатнинг барча масалалари юзасидан тўла-тўкис хабардор қилишни талаб этади. Янги авлодлар ҳаётга қадам қўймоқда, мадомики шундай экан, ёшлар илмий дунё қарашимизни атрофлича ўзлаштириб олиши, коммунизм қуриш ишини шараф билан давом эттириши учун куч-ғайратларни аямаслик керак.

Империализм аслида СССРга ва бошқа социалистик мамлакатларга қарши психологик урушга ўтганлиги учун ҳам бутун ғоявий-тарбиявий иш савиясини ошириш айниқса муҳим. Империалистик реакция бизнинг ижтимоий тузумимиз тўғрисида ва Совет давлатининг халқаро сиёсати ҳақида ёлғон-яшиқ хабарларни тарқатиб, АҚШ, НАТО блоки бошлаб юборган қуролланиш пойгасини оқлашга уринмоқда. Вашингтон коммунизмга қарши янги «салб юриши»ни очиқдан-очиқ эълон қилди.

Совет ҳокимияти ўз ҳаётининг 65 йили мобайнида бир талай «салбчилар»ни кўрган, шу сабабли уларнинг юришлари нима билан тугагани яхши маълум. Биз ўз ишимизнинг ҳақлигига, тарихий ривожланишнинг бутун бориши тасдиқлаган илмий социализм ғояларининг енгилмаслигига комил ишонч билан антикоммунизмга ва антисоветизмга қарши муросасиз жанговар кураш олиб бордик ва олиб бораверамиз. Биз ғоялар баҳси ёвуз жазава ва урушқоқлик сафсатаси йўли билан эмас, балки далил-исботлар ёрдами билан олиб борилиши тарафдоримиз, бу баҳсда туҳмат ёғдиришга ва фактлар қалбакилаштирилишига йўл қўйилмаслиги тарафдоримиз.

КПСС XXVI съезди пропагандамизнинг илмий асосланганлигини, унинг жанговарлигини, оперативлиги ва тушунарли бўлишини ошириш, ҳозирги замон империализми идеологияси ва сиёсатининг инсон зотига қарши моҳиятини чуқур ва асосли равишда фош қилиб ташлаш вазифасини қўйган. Сизларнинг конференциянгиз шу муҳим вазифаларни ҳал этишга муносиб ҳисса қўшишига, ахборот, бутун ғоявий-тарбиявий фаолиятни янги поғонага кўтаришда партия ташкилотларига, оммавий ахборот воситаларига, илмий муассасаларга ва ўқув юртларига, партия сўзини оммага етказувчи ҳамма кишиларга ёрдам беришига аминман.

Сизларнинг самарали ижодий ишлашингизни тилайман.

Л. БРЕЖНЕВ.

ЁШ ГВАРДИЯЧИЛАРГА, «ЁШ ГВАРДИЯ» ҚАҲРАМОНЛАРИНИНГ ОТА-ОНАЛАРИГА, ВОРОШИЛОВГРАД ОБЛАСТЬ КРАСНОДОН ШАҲРИ МЕҲНАТКАШЛАРИГА

Азиз ўртоқлар!

Сизларнинг таъсирли мактубингизни ҳаяжон билан ўқиб чиқдим.

Шу кунларда «Ёш гвардия» ташкил этилганлигининг 40 йиллиги нишонланмоқда. Ҳар бир совет кишиси учун у — социалистик Ватан душманларига қарши курашда совет халқи, коммунистлар ва комсомоллар, бизнинг ажойиб ёшларимиз енгилмас мардлигининг, уларнинг букилмас сабот-матонати, улуғ Ленин ишига, Октябрь ишига чексиз садоқатининг рамзидир.

Қаҳрамон ёш гвардиячиларнинг ёрқин ҳаёти ва кураши Лениннинг башорат қилиб айтган қуйидаги сўзлари ҳаққоний эканлигини яққол тасдиқлаб турибди: «Ишчи ва деҳқонларнинг кўпчилиги ўз ҳокимиятини, яъни Совет ҳокимиятини —меҳнаткашлар ҳокимиятини ҳимоя қилаётганлигини билган, ҳис этган ва кўрган... Халқни ҳеч қачон енгиб бўлмайди».

Сизлар йигит ва қизларни ёш гвардиячиларнинг, Улуғ Ватан урушида халқимизга ғалаба келтирган минг-минглаб қаҳрамонларнинг ҳаёти ва кураши намунасида тарбиялаб, катта ватанпарварлик ишини бажармоқдасиз. Уларнинг баҳодирона жанговар меҳнати, уларнинг барҳаёт жасорати совет кишиларини Ватан шон-шуҳрати йўлида, коммунизм тантанаси йўлида янги-янги зафарларга руҳлантирди ва ҳамон руҳлантириб келмоқда. «Ёш гвардия»нинг шавкати, партиямизнинг, совет халқининг, Ленин комсомолининг қаҳрамонона анъаналари яшасин ва меҳнатда, коммунистик бунёдкорлик жараёнида кўпаяверсин!

Ер юзида тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш тўғрисидаги ташвишингиз менга аён ва тушунарлидир. Фашизмга қарши курашда ҳалок бўлган миллионлаб кишилар тўғрисидаги, ҳозирги замон империалистик агрессорлари ва гумашталарининг қонли жиноятлари қурбонлари ҳақидаги қайғу-алам, ҳалок бўлган кишилар олдидаги, ҳозирги ва келгуси авлодлар олдидаги бурч зиммамизга улуғ тинчлик иши учун яна ҳам кўпроқ ҳормай-толмай курашиш мажбуриятини юклайди. Бунинг учун партиямиз, Совет давлати барча зарур ишларни қилмоқдалар ва бундан буён ҳам шундай қилаберадилар.

Сизларга астойдил бахт-саодат, сиҳат-саломатлик ва омон-эсонлик, меҳнатда муваффақиятлар тилайман.

Л. БРЕЖНЕВ.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганлиги учун қуйидагилар республика ҳурмат тахтасига ёзилади:

Ғалаба райони — район партия комитетининг секретари ўртоқ **Ҳадралиев,** район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Каримов,** район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Чинташов,** район сельхозтехника бошқарувчиси ўртоқ **Лим,** район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Турумов,** қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси ўртоқ **Қуттибоев,** район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Абдуҳолиқов,**

Гурлан райони — район партия комитетининг секретари ўртоқ **Жабборов,** район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Эшмуротов,** район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Дўсниёзов,** район сельхозтехника бошқарувчиси ўртоқ **Жумамуротов,** район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Кенгесбоев,** қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси ўртоқ **Оллаберганов,** район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Исмоилов.**

САМАРҚАНД КОСМОНАВТЛАРНИ ТАБРИКЛАМОҚДА

Совет —Француз қўшма космик экспедициясининг қатнашчиларини, Ю. А. Гагарин номидаги космонавтлар тайёрлаш маркази, Франция космик тадқиқотлари миллий марказининг халқаро экипаж учишини амалга оширишда иштирок этган вакилларини қадимий Самарқанд шодиёна кутиб олди. 12 октябрда меҳмонлар шаҳарнинг диққатга сазовор жойлари билан танишдилар.

Совет-Франция қўшма экспедициясининг қатнашчилари Самарқанд шаҳар ижроия комитетида қабул этилди.

Сўнгра космонавтлар оппоқ пахтазорлар оралаб Жомбой районидаги «Октябрь» колхозининг янги шинам посёлкасига бордилар. Бу ерда меҳмонларга янги очилган пахта чаноқларидан ғаройиб гулдасталар тортиқ қилдилар, уларга колхоз посёлкасининг кенг кўчаларини кўрсатдилар».

(ЎзТАГ).

ЎЛКАН ХИРМОН УЧУН

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 12 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

Тошкент	1,47	95,87	1,68	92,66
Хоразм	1,17	81,00	1,79	63,86
Бухоро	0,95	77,10	0,81	25,46
ҚҚАССР	1,39	75,21	1,67	58,01
Навоий	1,23	70,80	1,11	41,39
Сурхондарё	1,19	69,21	0,84	45,19
Сирдарё	0,87	66,75	0,78	71,31
Наманган	1,14	60,40	1,02	36,15
Жиззах	1,05	58,62	0,54	60,54
Андижон	1,09	57,40	1,55	30,16
Қашқадарё	1,10	55,63	1,20	35,03
Самарқанд	0,89	54,58	1,26	35,37
Фарғона	1,04	53,70	1,43	28,73
Республика бўйича	1,11	66,20	1,22	47,92
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Навоий	2,47	91,10	2,49	44,93
Сурхондарё	1,83	80,35	1,49	62,39
Наманган	1,10	70,84	1,84	8,17
Бухоро	1,85	59,18	—	—
Қашқадарё	1,68	53,59	1,04	23,59
Республика бўйича	1,81	71,30	1,31	45,61

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

12 октябрь куни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида давлат мукофотлари топширилди.

Кўп болали оналардан бир группасига тантанали вазиятда «Қаҳрамон она» орденлари топширилди.

Халқ хўжалиги меҳнаткашлари ва ижодкор зиёлилар, партия ва совет ходимларидан катта бир группаси СССР орден ва медалларини олишди. Улар меҳнатда юксак натижаларга эришганликлари ва социалистик мажбуриятларини бажарганликлари учун шу орден ва медалларга сазовор бўлдилар. Республика фахрий унвонларини бериш тўғрисидаги гувоҳномалар ва кўкракка тақиладиган тегишли нишонлар, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари ҳам топширилди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. Б. Усмонхўжаев юксак мукофотларни топшириб, мукофотланганларга сиҳат-саломатлик, ўн биринчи беш йиллик топшириқларини амалга оширишда, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига тайёргарлик кўришда янгидан-янги муваффақиятлар тилади. (ЎзТАГ).

ОСИЁ ВА АФРИКА ХАЛҚЛАРИ БИРДАМЛИГИ ТАШКИЛОТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ XI МАЖЛИСИ

ОСИЁ ВА АФРИКА ХАЛҚЛАРИ —БИРЛИК ВА ТИНЧЛИК ТАРАФДОРИ

Тошкентда Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти президиумининг СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган XI мажлиси давом этмоқда.

12 октябрь эрталабки мажлис Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилотининг 25 йиллигига бағишланди. Бу мажлисни Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилотининг бош секретари Абдул Разоқ Нури очди. Унинг қатнашчилари ўз нутқларида қуйидагиларни таъкидладилар. Ўтган чорак аср мобайнида Африка —Осиё қитъасидаги бирдамлик ҳаракати империализмга қарши демократик кучларни халқаро миқёсда жипслаштиришнинг эътироф этилган жанговар отряди бўлиб қолди, халқларнинг реакцияга, ирқчиликка ва апартеидга қарши, инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш учун кураши тарихига кўпдан-кўп шонли саҳифалар ёзди.

Мажлисда Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилотининг тарихидаги шонли сана муносабати билан шу ташкилоти президиумининг ҳозирги мажлиси номига юборилган кўпдан-кўп табрикномалар ўқиб эшиттирилди. Куба Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Куба Республикаси Давлат Кенгаши ва Министрлар Советининг Раиси Фидель Кастро Рус, Монголия халқ революцион партиясининг Бош секретари, Монголия Халқ Республикаси Буюк халқ хурали Президиумининг Раиси Юмжагийн Цеденбал, ПБИП Марказий Комитетининг биринчи секретари, Польша Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси Войцех Ярузельский, Вьетнам Социалистик Республикаси Министрлар Советининг Раиси Фам Ван Донг, Социалистик Эфиопия Муваққат ҳарбий-маъмурий кенгашининг ва Эфиопия меҳнаткашлари партияси ташкилот комиссиясининг раиси Менгисту Хайле Мариам, Зимбабве Республикасининг Бош министри Роберт Мугабе, Чили Коммунистик партиясининг Бош секретари Луис Корвалан, БМТнинг апартеидга оид махсус комитети, бошқа халқаро ташкилотлар ва жамоат ташкилотлари Осиё ва Африка Бирдамлиги ҳаракати қатнашчиларини табриклаб мактуб юбордилар.

12 октябрь кечқурунги мажлис Яқин Шарқдаги вазиятга бағишланди. Сўзга чиққан нотиқлар Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилотининг Фаластин халқи ўз дахлсиз ҳуқуқлари учун ва Ливан халқи ўз территориал бутунлиги ва суверенитети учун — Исроил агрессиясига қарши олиб бораётган озодлик курашини қўллаб-қувватлашга доир мажбуриятларини муҳокама қилдилар. Мажлис қатнашчилари Исроил ва унинг вашингтонлик гиж-гижловчилари ўтказаётган қонхўр босқинчилик сиёсатини қоралаб, Яқин Шарқ регионидаги аҳволни одилона ва ҳар тарафлама бартараф этишга эришиш, араб мамлакатларининг мустақиллиги пишиқ-пухта ҳимоя қилинишини таъминлаш учун араб халқлари билан араб озодлик ҳаракатининг бирлигини мустаҳкамлаш зарурлигини таъкидладилар.

Бу масала социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг позициялари изчиллиги, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқларида баён этилган совет тинчлик ташаббусларининг актуаллиги уқтириб ўтилди. Бу ташаббуслар бутун планетада, шу жумладан Яқин Шарқда ҳам тинчликни мустаҳкамлаш масалаларини одилона ҳал этиш учун жуда катта аҳамиятга эгадир. Империалистларнинг агрессиясига қатъиян қарши ҳаракат қилиш, Исроилнинг ҳукмрон доиралари билан Рейган маъмурияти авж олдириб юборган босқинчилик урушига чек қўйиш керак.

* * *

Шу куни Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти президуминиг XI мажлиси ишини ёритаётган совет ва чет эл журналистлари учун биринчи матбуот конференцияси бўлиб ўтди. У араб халқларининг империализмга қарши кураши билан халқаро бирдамлик мавзуига бағишланди. Фаластин Озодлик ташкилотининг бошлиғи, Фаластин Африка —Осиё бирдамлиги миллий кенгашининг аъзоси Абдулла Хавроний ва Ливан Коммунистик партияси Марказий Комитетининг аъзоси, Ливан Африка — Осиё бирдамлиги комитетининг бош секретари Альберт Фарҳат матбуот конференциясида баёнот бердилар. Фаластин ва Ливан халқларига қарши қонли агрессия бошлаган исроиллик босқинчиларнинг ваҳшийлиги ҳақида, исроиллик сионистларни ошкора қўллаб-қувватлаётган Вашингтоннинг разилона сиёсати тўғрисида қаҳр-ғазаб билан гапирилди. Исроил билан АҚШнинг Яқин Шарқдаги кирдикорларига қарши бутун дунёда норозилик тўлқини кўтарилаётганлиги мамнуният билан уқтириб ўтилди.

Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти президиумининг мажлиси ўтаётган бинода Осиё, Африка ва Лотин Америкаси халқларининг империализмга қарши, тинчлик, миллий озодлик ва мустақиллик учун олиб бораётган курашига бағишланган плакатлар ва китоблар кўргазмаси очилди.

(ЎзТАГ).

Чорвага ҳам пахтадек эътибор

УРГАНЧ ГЎШТ ФАБРИКАСИ

Шу йилнинг бошларида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети «Узглавзаготживпром», «Узптицепром» ва «Узглавкаракульпром» бирлашмалари корхоналарининг 1985 йилгача индустриал асосда гўшт етиштиришни кўпайтириш юзасидан белгилаган тадбирларини маъқуллаганди. «Узглавзаготживпром»нинг Хоразм область Урганч районида янги ташкил этилган бўрдоқичилик пунктида шу соҳада талайгина ишлар амалга оширилди. Қуйида шу ҳақда ҳикоя қилинади.

Урганч — Хоразм воҳасининг асосий чорвачилик райони. Райондаги бўрдоқичилик пункти мўл ва арзон гўшт етиштиришда катта роль ўйнаяпти. Бу пункт бултур қиш фаслида Урганч бўрдоқичилик совхозининг Қизилжардаги қабул пункти базасида ташкил топди. Қизилқар — қўшни Қорақалпоғистон АССРда жойлашган массив бўлиб, у ерда Хоразм областининг минг-минглаб моллари боқиляпти.

Чорва маҳсулотларига бўлган эҳтиёжнинг ўсиб бораётганлиги туфайли янги бўрдоқичилик пункти ташкил этилгач, унга раҳбарликка муносиб кадр топиш тўғрисидаги муаммо кун тартибида турарди. Ниҳоят район партия комитети бўрдоқичилик пункти директорлигига йигирма йил мобайнида «Урганч» бўрдоқичилик совхозининг Қизилжардаги қабул пункти мудири бўлиб ишлаган тажрибали чорвадор Ибодула Сафоевни танлади.

Янги директор пунктга ажратилган Урганч районидаги Ғойбу кўли деб аталмиш жойга келди-ю, узоқ вақт ерларни айланиб кўздан кечирди. Бир томон тақир майдон, бир тараф қум барханлари. Дайди шамол қовжираган янтоқ, хас-чўпларни чирпирак қилиб ўйнарди. Ибодулла аканинг ёши анчага бориб қолган бўлса-да (яқинда район партия ва совет ташкилотлари, жамоатчилик унинг 60 йиллик юбилейини, 40 йиллик меҳнат фаолиятини нишонлади) йигитлардек шижоаткорлик билан енг шимарди. Коллективга бош бўлиб янги ерда янги чорвачилик комплекси барпо қилишга киришди.

Албатта, ҳар бир ишнинг бошланиши осон бўлмайди. Ишнинг кўзини билган, тадбиркор раҳбар асосий эътиборни қурилишга қаратди. Қисқа вақт ичида 1 минг бош молга мўлжалланган молхона, 3 хонадонга яраша турар жой қурилиб фойдаланишга топширилди. 3 минг бош мол сув ичадиган водопровод тармоғи ишлай бошлади. Қатор қурилиш ишлари ҳашар йўли билан, коллектив кучи билан амалга оширилди.

Кўплашиб-кўмаклашиб қилинган меҳнат самараси тезда кўзга ташланди. Кўп ўтмай янги молхонага областнинг Гурлан, Шовот, Янгибозор, Қўшкўпир ва Урганч районларидан бўрдоқига боқиш учун моллар келтирила бошланди. ҚҚАССРда жойлашган қабул пунктида, Янгибозор районидаги пунктда ҳам бўрдоқига боқилаётган моллар сони кўпайди.

Дастлабки — 1981 йилдаёқ пункт бўйича 2680 бош мол бўрдоқига боқилиб, пландаги 50 тонна ўрнига 68 тонна сифатли гўшт топширилди. Мусобақадош — Хонқа бўрдоқичилик пунктидан ўзиб кетилди.

Юбилей йилида пункт чорвадорлари бўрдоқига боқиладиган моллар бош сонини янада кўпайтиришди. Бу йил 3773 мол олинди. СССР 60 йиллиги шарафига мусобақани қизитаётган коллектив меҳнатчилари зарбдорчасига ишлаб, ютуқларини янада кўпайтиришяпти ва мустаҳкамлашяпти. Юбилей йили плани 1 сентябрь куни шараф билан адо этилди. Давлатга 110 тонна гўшт етказиб берилди. Бу пландагидан 10 тонна кўп.

— Йил охиригача яна 30 тонна семиз гўшт етказиб берамиз, — дейди пункт директори И. Сафоев фахр билан.

Пункт республикадаги тармоқ корхоналари ўртасида олдинги ўринлардан бирига чиқиб олди. 1 центр гўшт етиштириш учун 128 сўм 90 тийин сарфланди. Бу пландагидан анча арзон. 1 суткада молларнинг ўртача 500 грамм семиришига эришилди.

Бу муваффақиятлар замирида катта, моҳирона ташкилотчилик ишлари — фидокорлик, касбга меҳр-муҳаббат ётибди. Албатта, иш жараёнида кўпгина қийинчиликларни енгиб ўтишга, муаммоларни ечишга тўғри келяпти.

... Директор Қизилжар массивидаги бўрдоқи молларни боқиш пункти жойлашган территорияни янада кенгайтириш масаласини тегишли ташкилотлар олдига қўйди. Унинг таклифи қўллаб-қувватланди. Озуқа экинлари учун 400 гектар ер ажратиб берилди. «Хоразмсовхозводстрой» трестининг Урганчдаги механизациялашган кўчма колоннаси янги ерларни оборотга киритиш учун анча иш олиб борди. Лекин И. Сафоев ерларнинг бир қисми сифатсиз планировка қилинганлигини, суғориш шохобчалари лойиҳа-смета ҳужжатлари бўйича амалга оширилмаганлигини аниқлади. Унинг талаби билан сифатсиз ерлар қайтадан ишланди. Суғориш шохобчалари тартибга солинди. Эндиликда янги 200 гектар ерда маккажўхори ва беда етиштирилди. Яхши ҳосил олинди. Мўл озуқа жамғарилди. Қолган 200 гектар ерни оборотга киритиш учун иш олиб бориляпти.

Қизилжар қабул пунктидаги 1 минг бошга мўлжалланган молхона реконструкция қилинди. 10 чорвадор оиласига янги уй-жой қуриб берилди. Янгибозордаги пунктда эса 500 молга мўлжалланган молхона қурилди.

Кейинги даврда кадрларнинг сифат состави яхшиланди, пунктга олий маълумотли ветеринар врач, зоотехник, экономист келди. Коллективда партия ядроси ҳам мустаҳкамланмоқда. Эндиликда бошланғич ташкилот вужудга келди. Партия ташкилотида 6 нафар коммунист ҳисобда туради. КПСС Марказий Комитети май (1982 йил) Пленуми қарорлари ишлаб чиқилган партия йиғилишида, шунингдек, ҳисобот-сайлов йиғилишида коллектив ҳаётига партия таъсирини кучайтириш, хўжаликка раҳбарликни янада яхшилаш, Озиқ-овқат программасини амалга оширишга қўшилажак ҳиссани кўпайтириш тўғрисида батафсил фикрлашиб олинди. Айниқса, чорванинг озуқа базасини янада мустаҳкамлаш, ундан тежаб-тергаб фойдаланишга эътибор қаратилди. 1 центнер гўшт етиштириш учун сарфланаётган озуқа бирлиги миқдорини камайтириш муҳим вазифа қилиб қўйилди.

Бу соҳада илғорлар ибратли ишларга қўл уришяпти. КПСС аъзоси шофёр Абдурайим Шокиров, бўрдоқибоқарлар Марям Сатторова, Бойс Дўсов, Бойбўлсин Буркутов, Санам Жумабоевалар ҳамиша ижодий меҳнат баҳсининг олдинги сафида боришяпти. Бу бўрдоқибоқарлар молларнинг суткалик семиришини 580—600 граммга етказишяпти. 1 центнер гўшт етиштириш учун 121 сўм сарфлашяпти. Бойс Дўсов эса бу кўрсаткичдан ҳам ошяпти. У суткалик семиртиришни 620 граммга етказди, 1 центнер гўшт етиштириш учун 119 сўм 50 тийин сарф этди.

Пунктда меҳнат қилаётган 150 дан кўпроқ турли миллат фарзандлари — ўзбеклар, руслар, қозоқлар, татарлар, корейслар, туркманлар аҳил яшаб, ишлаб шу тарзда муваффақиятлар салмоғини оширяптилар, Озиқ-овқат программасини амалга оширишга баракали улуш қўшяптилар.

Т. РАҲИМБОЕВ,
«Хоразм ҳақиқати» газетасининг бўлим мудири.

*

Ўтмишда чор Россиясининг қолоқ ўлкаларидан бири бўлган Молдавия Совет ҳокимияти йилларида беқиёс ривожланиб, гуллаб-яшнаган социалистик республикага айланди. Айни пайтда Молдавияда саккиз олий ва 50 дан ортиқ ўрта махсус ўқув юрти бўлиб, ривожланган халқ хўжалиги учун кўплаб малакали кадрлар тайёрлаб бермоқда. Республикадаги ҳунар-техника билим юртларида йилига 30 мингдан зиёд малакали кадрлар тайёрланмоқда.

Суратларда: 1. Кишинёвдаги темир-бетон буюмлари заводининг бригада бошлиғи, СССР Олий Советининг депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Вера Петровна Буга 3-ҳунар-техника билим юрти талабалари орасида. 2. Республика машинасозлиги байроқдори Кишинёв трактор заводининг тайёр маҳсулотлари.

М. Потирников ва А. Симоновский фотолари. (ТАСС фотохроникаси).

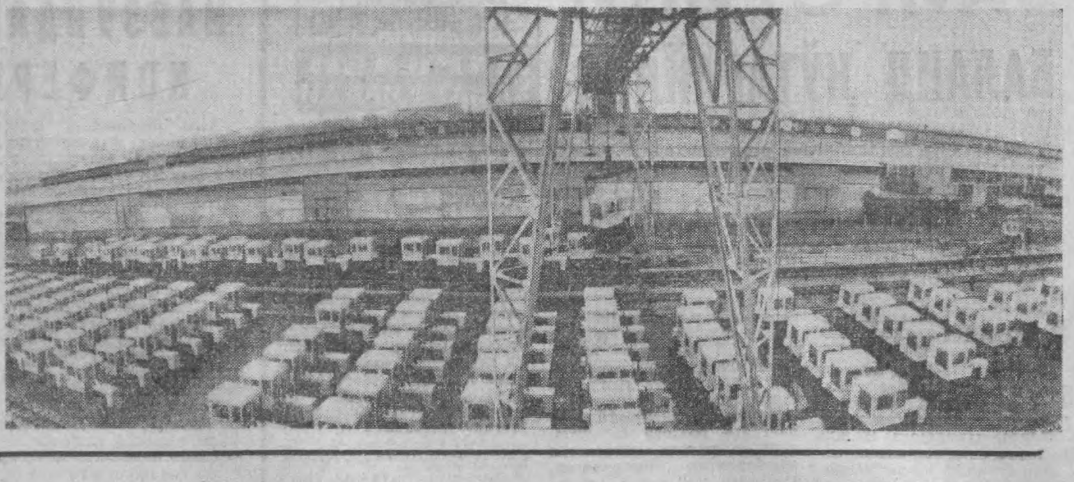

ДАРЁНИНГ ЖИЛОВЛАНИШИ

Амударёнинг қуйи оқимида Қорақалпоғистон территориясидан кўндаланг дамбалар қурилди. Бу гидроиншоотлар дарё соҳилини дейгишдан ювилиб кетишдан сақлайди. Асов Амударё Тўрткўл ва Беруний районларидан ўтадиган жойда айниқса беқарор ва маккордир. Айни шунинг учун ҳам бир вақтлар Тўрткўл шаҳри ўнг соҳилдан 7,5 километр нарига кўчирилганди. Ҳозир эса дарё яна шаҳарга бостириб бориб, ундан атиги 3 километр беридан оқмоқда.

Энди бу ерга ирригаторлар келдилар, асов Амударё жиловлана бошлади. Буфер зона деб аталмиш зона барпо этилмоқда. Бу зона оқимни ўзанда ушлаб қирғоқни дейгишдан ҳимоя қилади. Энг муҳими эса қўшимча минг гектар қайин ерни суғориш мумкин бўлади. Илгари дарё ўз қирғоқларини ўпириб турган бўлса, эндиликда лойқасини дамбада чўктириб ўзи қирғоқни маҳкамлайди.

Беруний райони территориясида ҳар бир ярим километрда 10 та кўндаланг дамба қуриш мўлжалланади. В. Д. Журин номидаги Ўрта Осиё ирригация илмий-тадқиқот институтида ишлаб чиқилган қирғоқ ихоталаш методини жорий этишдан олинадиган йиллик иқтисодий самара ҳар километр участкада 120 минг сўмга боради. Ҳисоб-китобларга кўра республика территориясида Амударёнинг бутун ўзани бўйлаб шундай дамбалар қуриш 20 миллион сўмдан кўп маблағни тежайди.

(ЎзТАГ мухбири).

НОҚОРАТУПРОҚ ЗОНАНИ ЎЗЛАШТИРИШ — УМУМХАЛҚ ИШИ

ДЎСТЛИК ҚОНУНИ БИЛАН

Новгород области Волот районидаги совхозларнинг экин майдонлари амалдаги йилда яна 350 гектарга кўпайди. Бу Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигининг «Узновгородстрой» трестига қарашли 4-«Тошкент» ихтисослашган механизациялашган кўчма колонна мелиораторлари томонидан захи қочирилган ерлар ҳисобига бўлди. Улар майдонларнинг захини қочириш планини ортиғи билан адо этдилар. Бундан ташқари ўзбекистонлик мелиораторлар планга қўшимча 120 гектар майдонда комплекс ишларни бажаришди. 250 квадрат метр саҳнли турар-жой биносини фойдаланишга топширдилар.

Шуни таъкидлаб ўтиш кераккки, бу ерда мелиоратив ишлар қатори турар-жой биноларни қурилишига ҳам биринчи даражали эътибор берилмоқда. Кўчма колонна ташкил этилган вақтдан бери барча қулайликлар яратилган, 7 минг квадрат метрдан зиёд саҳнли турар-жой биноларини фойдаланишга топширган кўчма колонна раҳбарлари қурувчилар, ишчилар ва хизматчиларнинг оилаларини алоҳида квартиралар билан таъминлашга эришдилар. Шу билан бир қаторда 100 ўринли шинам ётоқхона ишга туширилди. Иккинчи квартал якунларига кўра 4-«Тошкент» ихтисослашган механизациялашган кўчма колоннага Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи топширилганлиги коллектив меҳнатига берилган юксак баҳо бўлди.

— Биз бундан буён ҳам меҳнат унумдорлиги ва иш сифатини ошириш учун астойдил ҳаракат қилаверамиз, — дейди кўчма колонна бошлиғи А. Мухин. — Меҳнатимизга берилган бу юксак баҳо коллективимиз томонидан келгусидаги ишларимиз учун аванс тариқасида қабул қилинди. Йил охиригача яна биз қарийб 400 гектар ерни фойдаланишга топширишимиз, иккита турар-жой биноси, қатор гидротехник иншоотларни ишга туширишимиз лозим. Кўриниб турибдики, ҳали зиммамизда катта ишлар турибди. Бироқ мўлжалланган барча ишларни муваффақиятли адо этишимизга қатъий ишонаман.

Дарҳақиқат, кўчма колонна бошлиғининг гапидан унинг белгиланган вазифаларни бажаришга бўлган қатъий ишончи яққол сезилиб турибди. Бу ишонч механизаторлар, ишчилар, айниқса, ўрта бўғин раҳбарларининг касб маҳорати ва ташкилотчилик қобилияти ошганлигига таянади. Партия ва касаба тоюз ташкилотлари раҳбарлигида механизациялашган колонна раҳбарлари прораб ва мастерлик лавозимларига фақат мелиорация ишларини яхши билувчи кишиларнигина эмас, балки коллективни зарбдор меҳнат қилишга рағбатлантира олиш қобилиятига эга бўлган, моддий ва маънавий омилларни маҳорат билан уйғунлаштира оладиган кишиларни танлашга муваффақ бўлдилар. Катта прораб Владимир Кузьмин, прораб Рашид Нўъмонов, мастер Асқар Мадаев ва бошқалар ўзларини қобилиятли ташкилотчи ва тарбиячи сифатида кўрсатишди. Айни пайтда мелиораторларнинг барча куч-ғайрати «Волотовский» ва «Октябрский» совхозларидаги ерларнинг захини қочирадиган тармоқларни муддатида, яхши сифат билан фойдаланишга топширишга қаратилган.

Табиийки, дренаж тармоқлари қурилишини олиб бораётган экскаваторлар ишининг муваффақиятини таъминлайди. Экскаваторчилар ўртасидаги мусобақада Иван Иванов, Николай Викторов, Владимир Парфильев ва Нажим Носировлар етакчилигидаги бригадалар коллективлари байроқдорлик қилишмоқда. Бироқ энг яхши дренажчилар ўртасидаги беллашувда Иван Сидорович Иванов раҳбарлик қилаётган кўп ковшли экскаватор экипажи биринчи ўринни мустаҳкам эгаллаб олган. Коммунист Иван Сидорович Ноқоратупроқ зонага захни қочирадиган тармоқларнинг дастлабки километрини ётқизган кишилардан бири ҳисобланади. Пешқадам бригада етакчиси ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда механизаторлар курсини тугатди ва бригадир этиб тайинланди. Маҳорати ва касб малакаси ошиб бориши билан бригада аъзоларининг ишлаб чиқариш унумдорлиги юқори бўла борди. Ўнинчи беш йилликда Иван Сидорович ва унинг ўртоқлари механизациялашган колонна экипажлари ўртасида ўзига хос рекорд қўйиб, ўн йиллик планни бажардилар.

Ўн биринчи беш йилликда ҳам бу байроқдор бригада азаматлари улкан марраларни кўзлаб меҳнат қилишмоқда. Йил бошидан бери 45 километрдан зиёд дренаж тармоқлари ётқизилди. Бу йиллик пландагидан икки баробар кўпдир. Тупроқ қатламининг ниҳоятда мураккаблиги туфайли июль ойининг 15 кунида бригада аъзолари бор-йўғи ерларнинг захини қочирадиган 2 километр дренаж тармоқларини ётқиздилар холос. Ҳатто Новгород области бўйича ҳам И. Иванов етакчилигидаги бригада айни кунларда ишлаётган «Воэжи» объекти ўзлаштириш учун ниҳоятда мураккаб ҳисобланади. Кўпчилиги ер остида бўлган улкан харсанг тошлар очиқ магистраль каналлар қурилишини ниҳоятда мураккаблаштириб юборди. Бундай жойларда юқори қувватли бир ковшли экскаваторлар тупроқ ишларини бажаришида катта қийинчиликлар туғилди. Кўп ковшли экскаваторлар учун эса янада қийин бўлди. Тошлар экскаваторнинг ишчи узелларига шикаст етказмаслиги учун ниҳоятда диққат-эътиборли бўлиш талаб қилинади. Бироқ барча эҳтиёткорлик чоралари кўрилганига ҳамда механизаторларнинг тажрибасига қарамасдан агрегатларнинг синиши содир бўлиб турди. Бундай шароитда экипаж аъзоларининг куч-ғайрати, ташаббускорлиги, ишга омилкорлик билан ёндошиши қўл келди. Улар вақт билан ҳисоблашмасдан машиналарни ремонт ҳам қилишди, тупроқ ишларини ҳам бажаришди. Хуллас, ҳаммасига улгуришди. Иван Иванов бригадаси бир оила аъзоларидек аҳил, иноқ. Машинист ёрдамчиси Николай Алексеев армия сафидан ўз бригадасига қайтиб келганига бир неча ой бўлди. У дам олишни ҳам хаёлига келтирмай, ишга қаттиқ киришиб кетди. Дренаж тармоқларини ўрнатадиган ишчи Муҳаммад Абдураҳмонов комсомол йўлланмаси билан Ўзбекистондан бу ерга келган. Бригада аъзолари сафида Сурхондарё гидромелиорация техникумининг студенти Шавкат Эгамназаров ҳам бор. Бақувват ва эпчил бу йигит қисқа вақт ичида амалиётда фақат гидротехника иншоотлари қурилиши асосларинигина ўрганиб қолмади. Балки у дренаж тармоқларини ётқизиладиган ишчи билиши керак бўлган ҳамма нарсани, экскаваторни ремонт қилишни ҳам мукаммал ўрганиб олди. Ҳа, мелиорация ишларини бажарадиган қурувчилар ҳамма ишлардан хабардор бўлишлари керак. Чунки улар баъзида инсон қадами етмаган жойларда меҳнат қилишади.

Ўн биринчи беш йилликда байроқдор бу бригада аъзолари 400 километрдан кам бўлмаган дренаж тармоқларини ётқизишга аҳд қилишган. Бу — Ноқоратупроқ зонанинг юзлаб гектар ўзлаштирилган ерлари совет кишиларининг фаровонлиги учун хизмат қилади, демакдир.

В. МИХАЙЛОВ,
Новгород областидаги Волот посёлкаси.

Дунё овози — чет эл хабарлари

МУСТАҲКАМ ҲАМКОРЛИК НЕГИЗИДА

ДЕҲЛИ. (ТАСС). Ҳиндистон ташқи ишлар министри П. В. Нарасимха Рао парламентда гапириб, Ҳиндистон Бош министри Индира Гандининг Совет Иттифоқига қилган визити икки мамлакат ўртасидаги муносабатларни янада мустаҳкамлашга ёрдам берди, деб айтди. Бу муносабатлар чинакам умумхалқ дўстлиги тусини олган бўлиб дўстлик, бир-бирини ҳурмат қилиш ва ҳамкорлик мустаҳкам негизига асосланган. Бу муносабатлар замон синовидан ўтган ва бирон бир бошқа мамлакатга қарши қаратилмаган, деди у.

Ташқи ишлар министри КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежнев билан Ҳиндистон Бош министри Индира Ганди ўртасидаги музокараларнинг якунлари Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон муносабатларга нақадар катта аҳамият бераётганлигидан, СССР Ҳиндистон билан турли соҳалардаги ҳамкорликни кенгайтиришга тайёрлигидан далолат беради, деб уқтирди. Ҳиндистон ҳам бу муносабатларга шундай қарайди, деб таъкидлади у.

«УНИДАД» ГАЗЕТАСИНИНГ ФЕСТИВАЛИ

ЛИМА (ТАСС мухбири). Перу коммунистларининг жанговар жарчиси бўлган «Унидад» газетасининг биринчи фестивали бу ерда тугади. Фестиваль Перу коммунистик партиясининг бирлиги ва жипслигини, меҳнаткашлар ўртасида унинг обрў-эътибори ўсиб бораётганлигини яққол намойиш қилди. ПКП Марказий Комитети Сиёсий комиссиясининг аъзоси, газета директори Густаво Эспиноса фестивални ёпиш тантанали маросимида ана шу гапни айтди:

ПКП Марказий Комитетининг босма органига бағишланган байрамларда қарийб 20 минг киши иштирок этди. Булар орасида Перу Компартиясининг қароргоҳи Лимада, Кальяода, Арекип, Куско, Чимботда ва мамлакатнинг бошқа катта шаҳарларида бўлган маҳаллий комитетларнинг активлари, бошқа мамлакатлар халқлари билан бирдамлик Перу комитетларининг раҳбарлари бор эди. «Правда» газетасининг, Болгария ва ГДР газеталарининг вакиллари фестивалнинг фахрли меҳмонлари сифатида қатнашдилар.

Фестиваль доирасида фотоэкспозиция ишлаб турди. Бу фотоэкспозиция ПКПнинг кўп қиррали ички ва ташқи сиёсат фаолияти, Перу коммунистларини Совет Иттифоқи ва бошқа мамлакатларнинг коммунистлари билан боғлаб турувчи қалин дўстлик ришталари ҳақида ҳикоя қилди. Сиёсий китобларнинг савдо кўргазмаси ташкил қилинди, байрамга атаб махсус чиройли плакатлар нашр этилди, таниқли артистлар иштирокида концертлар қўйиб берилди.

АНГЛИЯ. Лондонда консерваторлар ҳукумати сиёсатига қарши кўпминг кишилик намойиш бўлиб ўтди. Намойиш қатнашчилари медицина ходимларининг иш ҳақини ошириш, соғлиқни сақлаш эҳтиёжлари учун ажратиладиган маблағларни кўпайтириш ҳақидаги талабларни қўллаб-қувватлашга қаратилган шиорларни кўтариб ўтдилар.

АП—ТАСС телефотоси.

МОЗАМБИК ПРЕЗИДЕНТИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

МАПУТУ. (ТАСС). Преториядаги режим Мозамбикка қарши қўпорувчилик фаолиятини мўмай-мўмай пул билан таъминлаб, Мозамбик халқи ўрнатган ҳокимиятни ағдариб ташлашга миллион-миллион доллар сарфламоқда. ФРЕЛИМО партиясининг раиси, Мозамбик Халқ Республикаси Президенти Самора Машел «Халқ ҳушёрлиги» куни муносабати билан ўтказилган маросимда сўзлаб, шу гапларни айтди.

Баъзи ғарб мамлакатларида Мозамбикка қарши қуролли шайкалар учун ёлланганлар йиғадиган марказлар очилган, деди у. Собиқ мустамлака режимининг малайлари эса Жанубий Африка Республикасининг ўзидан паноҳ топганлар. Мозамбик территориясидаги қўпорувчилик ҳаракатларига айни ўша ёқдан туриб раҳбарлик қилинмоқда.

Мозамбик президенти халқни Жанубий Африка Республикаси ирқчи режими ва унинг ёлланган шайкалари кирдикорликларига нисбатан ҳушёрликни кучайтиришга, Мозамбикдаги революцион жараён ривожига халақит бермоқчи бўлаётган аксилинқилобий шайкаларга қарши курашни зўрайтиришга даъват этди.

ЯҚИН ВА ЎРТА ШАРҚ МАМЛАКАТЛАРИДА

АДАН. Яман Халқ Демократик Республикаси министрлар кенгашининг бу ерда бўлиб ўтган мажлиси қатнашчилари Фаластин революциясини тўла қўллаб-қувватлашларини тасдиқладилар. ЯХДР ҳукумати фаластинлик араб халқининг қонуний ҳуқуқларини, жумладан, унинг ўз тақдирини ўзи белгилаш ва ўзининг мустақил давлатини тузиш ҳуқуқини таъминлаш йўли билангина Фаластин проблемасини адолатли ҳал этиш мумкин деган ишонч изҳор этди.

АНҚАРА. Туркия адвокатлар коллегиясининг фавқулодда съезди резолюция қабул қилди, унда мамлакат янги Конституциясининг лойиҳаси кескин танқид қилинади. Ҳужжатда Конституция лойиҳаси гражданларнинг асосий ҳуқуқ ва эркинликларига зарар етказиб, мамлакатда диктаторлик режими ўрнатилиши учун замин яратади, деб таъкидланади. Конституциянинг айрим моддалари, дейилади сўнгра резолюцияда, Туркия республикасининг асосчиси Камол ота Турк ўртага қўйган принципларга зиддир. Туркия адвокатлари мамлакат ҳарбий маъмуриятини Конституция лойиҳасини қайта кўриб чиқишга ва бунда Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг инсон ҳуқуқлари ҳақидаги ва Хельсинки кенгаши Якунловчи Акти резолюцияларига амал қилишга даъват этдилар.

Туркиянинг энг катта касаба союз бирлашмаси «Туркиш» ҳам миллий хавфсизлик кенгашига мурожаат этиб, Конституция лойиҳасининг касаба союзлар фаолиятига оид моддалари ўзгартирилишини талаб қилди. Баёнотда айтиладики, янги Конституциянинг лойиҳаси меҳнаткашларнинг барча ғалабаларини амалда йўққа чиқаради, касаба союзларининг ишчи ва хизматчилар манфаатларини ҳимоя қилишга оид фаолиятини қийинлаштиради ва иш берувчиларнинг ҳуқуқларини кенгайтиради.

ТУРКИЯДА аҳоли орасида саводсизликни тугатиш кампаниясининг тўртинчи босқичи ўтказилиши тўғрисида эълон қилинди. 1981 йил март ойида кампания бошланганидан бери ўтган вақт ичида мамлакатда 106 мингта саводсизликни тугатиш курси очилиб, уларда 2.240 минг киши ўқитилди.

Саводсизлик ҳозирги Туркия олдида турган энг ўткир социал проблемалардан биридир. Ҳозирги вақтда мамлакатда салкам 13 миллион саводсиз бор.

(ТАСС).

ФОТО ҲУЖЖАТЛАР ДАЛОЛАТ БЕРАДИ

ДАМАШҚ. (ТАСС). Дамашқда очилган Фаластин фото суратлари виставкаси Фаластин қаршилик ҳаракати ва Ливан миллий ватанпарвар кучлари жангчиларининг қаҳрамонона кураши тўғрисида, Байрутнинг мудофаа этилиши ва Исроил солдатларининг ваҳшийликлари ҳақида ҳикоя қилади. Фото ҳужжатлар, жумладан исроиллик босқинчилар фаластинликларнинг Сабра ва Шатила лагерларида оммавий қирғин оқибатларини акс эттирган. Виставкада Исроил ва Америкада ишлаб чиқарилиб ўлжа олинган қурол-яроғлар ҳам кўрсатилган, босқинчилар тинч аҳолини шулар воситасида қирганлар. Шунингдек Ғарбий Байрут аҳолисига қарши ишлатилган зўлдир бомба, фосфор бомба ва касета бомбаларнинг парчалари ҳам кўрсатилмоқда.

Фаластинни озод этиш халқ фронтининг бош секретари (бош қўмондонлик) Аҳмад Жибрил виставкани очиб фаластинликлар ўз миллий ҳақ-ҳуқуқлари амалга оширилиши учун, босиб олинган араб территорияларини озод этиш учун курашни давом қилдиришга маҳкам бел боғлаганликларини изҳор этди.

Мард майдонда синалади

СИЗГА ҲАВАСИМ КЕЛАДИ

КОМСОМОЛОБОДЛИК МЕХАНИЗАТОР ХОЛДОРАЛИ БЕГМАТОВГА МАКТУБ

«Салом Холдорали. Ўша оқшом Сизга кўнглимдаги гапларимни айтолмай қайтдим. Аввало биринчи учрашган кишингизга, сиз ундоқсиз, сиз бундоқсиз, одамлар сизнинг ҳақингизда мана бунақа дейишди, деган мақтовларни айтишдан ҳийини йўқ. Иккинчидан, ўзим ҳам чўлга мафтун бўлиб қолганимданми фикрларимни бир нуқтага жамлай олмаган эдим. Учинчидан, Сизнинг вақтингиз ўта тиғизлигини сездим. Вақтингизни олиш инсофдан эмас. Қайтганимдан сўнг мактуб йўллашни маъқул кўрдим.

Ростини айтсам чўлнинг — сизлар обод қилаётган жойнинг мафтуни бўлиб қолдим. Менга фалсафа ўқияпти, деманг. Дилимдагини айтяпман. Чўлни сизлар туфайли севиб қолдим. Тўғри, оламда бетимсол, табиий гўзал жойлар бор. Масалан, ям-яшил водий, қорли чўққилар олмосдай ярқирайди. Арчазорлар, ранго-ранг гуллар ҳиди анқийди. Сув остидаги балиқларни тангасини бемалол санаш мумкин . Булбул ва какликлар овозидан энтикиб кетасиз. Бир умр шу жойда қолсам дейсиз. Афсуски уч кундан кейин зерикасиз. Сабаби шундай гўзал жой инсонсиз, эгасиз. Табиат инсон билан гўзал, она тупроқ инсон билан саҳий ва ўктам, дарёлар инсон билан қудратли ва уйғоқ.

Чўлни севиб қолдим. Ҳаётларингиз нақадар жўшқин, нақадар жозибадор, нақадар серқирра. Қаҳрамонликларга, жасоратга, гўзаликка тўлиқ ҳаёт. Бу ҳаёт менга [illegible] дарадан марварид сочиб, ҳайқириб, шиддат билан оқаётган тоғ дарёсини эслатади. Сиз пахта тераётган бригада дала шийпонида ўтирибман, яйраб кетяпман. Этаги уфқларга туташ кўз етмас пахтазорларга оқшом чўкяпти. Инсон овози чўлга ҳаёт бағишлаб турибди. Чўл шамоли пахта ҳидини димоғига уради. Бир зумда у саксовул ва саҳро ўтининг ёқимли бўйи билан алмашиб кетади.

Кечаси соат ўн икки бўлди ҳамки сиз пайкалдан чиқмадингиз. Худди шу лаҳзада машинангизнинг гулдуроси, унинг зулматни ёриб бораётган чироғи чўлнинг юрагига ўхшаб кўринди. Бамисоли Максим Горькийнинг қаҳрамони — Данко юрагини кафтига қўйиб, олдинга интилаётгандай. Сиз ва сизга ўхшаган юзлаб механизаторлар ярим кечада ҳам чўл бағрини худди кундуздагидай ёритиб турганларингиз мени ҳаяжонга солди.

Бўлимингиз бошқарувчиси Йўлдошали Шералиев жуда дилкаш одам экан. Бу кишининг бир фазилатига қойил қолдим. Ҳар бир одамни, унинг оиласини, чўлга келиш тарихини, табиатини, тўлиқ таржимаи ҳолини, меҳнат натижаларини, ҳаттоки келгусида ким бўлишини ҳам аниқ-аниқ айтиб беряпти. Устозингиз, мусобақадошингиз, Ўзбекистон Компартияси XX съезди делегати Абдулҳаким Тожибоев, ҳамкасаба тенгдошларингиз Абдулбоқи Жумабоев, Икромжон ва Тўхтамурод Исмоиловлар, Алибой Бултуровлар ҳақида алоҳида меҳр билан гапирди.

Холдорали, биласизми, Сизни асли Олтинкўлдан эканлигингизни, Чувамадаги 18-махсус механизация билим юртини тамомлаганлигингизни, 1975 йилда чўлга келиб машинада 100 тонна пахта терганлигингизни, ўшанда шу увоққина бола 100 тонна пахта тера оладими, деб ҳеч ким ишонмаганлигини ҳам Йўлдошали ака айтиб берди. Шунда район партия комитетининг биринчи секретари Иброҳимжон ака Дадахоновнинг бир гапини беихтиёр эсладим:

— Комсомолобод дегани — ёшлик, дегани, ёшлик дегани — илмий техника революцияси. — Районимизни машҳур қилаётганлар шонли дала гвардиячилари бўлади. Мана, Соттибой Шокировни олиб қаранг ёки Холдорали Бегматовни олинг. Ҳар бири шерсифат йигитлар. Ишончимиз, таянчимиз шулар. Уларнинг штурвалга ўтириши ҳаммани сафарбарликка чорловчи сигнал бўлиб қолган.

Фахрлансангиз арзийди. Районингиз миқёсида шунчалик ҳурмат, шуҳрат топибсизки, бу катта бахт. Бу сизнинг ниятингиз, ниятингизга эш меҳнатингиз келтирган бахт. Ўзим ҳам сездим. Шу кунларда бутун районингиз меҳнаткашларининг умид тўла нигоҳи Сизда, сизнинг юзлаб сафдошларингизда. Ўзингизга маълумки, бўлимингиз пахтакорлари 1200 тонналик, «Партия XXIV съезди» совхозингиз эса 7000 тонналик улкан хирмон учун кураш олиб боряпти. Ана шу хирмоннинг тақдири шу кунларда кўпроқ сизларга боғлиқ, тўғримасми?

Холдорали, эсингиздами, ўша куни мана шундай суҳбатлашган эдик:

— Бу йил қанча пахта териш ниятингиз бор?

— 350 тонна деб турибмиз, — жавоб бердингиз.

— Ҳозиргача қанча бўлди?

— 100 тоннадан ошдиёв.

— Мусобақадошингиз Абдулҳаким Тожибоевчи?

— У кишиям 350 тонна мажбурият олган. Ҳозир 200 тоннага етказиб қўйди.

Ранжимангу, мусобақадошингиз кўрсаткичларини тўғри айтибсиз. Ўзингизникини шунчаки айтиб қўя қолган экансиз. Аниғини суриштириб кўрдик. Иккалангизники ҳам 180 тоннадан ошиб кетибди. Буям яхши одат. Камтарга-камол, дейишади. Лекин керак одам зарур рақамларнинг аниғини сўраб-суриштириб топиб олади.

Чўлни севиб қолдим. Тўғриси ўша оқшом дала шийпонидан кетгим келмас эди. Сиз охирги бункерни тўкиб бўлганингиздан кейин ҳам соатингизга қарамадингиз. Ўшанда соат роса тунги бир бўлган эди. Мен сизни уйқусираган, хоргин бир аҳволда тасаввур қилиб ўтирар эдим. Чунки мен ўша бўлим бошлиғингиз айтиб берган, биринчи йил 100 тонна пахта терган «увоққина бола»нинг ўйлари билан банд эдим. Штурвалдан чаққонлик билан сакраб тушганлигингиз, кулгингизнинг жаранги, табиатингиздаги қувноқлик дала шийпонига файз киритиб юборди. Шу ҳолатингизни кўриб, мен ҳам қувониб кетдим. Сабаби, қувноқ, жўшқин йигит экан, ўзи ҳақида, ишлари, режалари тўғрисида мароқ билан гапириб беради, деган хулосага келдим. Ўшанда Сизга мухбирлигимни айтмасам бўлар экан. Тортиндингизми ёки ўзингизнинг ишларингиз ҳақида гапиришни унчалик хуш кўрмайдиганларданмисиз, ҳар қалай суҳбатлашдик. Аммо суҳбатимиз икки карра икки неччи? Икки карра икки — тўрт, таҳлитида бўлди. Юқорида айтдим-ку, яхши одамлар борки, улардан истаган одамларинг ҳақида кўп нарсаларни билиб олишинг мумкин.

Сиз билан учрашган пайтимда бир нарсага ишондим. Одам ўзи севган, меҳр қўйган ишини қилса, унинг ҳар қандай машаққати ҳам, оғирлиги ҳам, ниҳоясизлиги ҳам толиқтира олмас экан. Бунинг аниқ мисолини Сизда кўрдим. Эрталаб соат саккизда штурвалга ўтирган экансиз. Ундан ярим тунда тушдингиз. Бироқ Сизда заррача чарчоқ аломатини кўрмадим. Бунинг устига машинангиз чўткаларини ювиб, ҳаммаёғини тозалаб, тонгги «ҳужум»га шайлаб ҳам қўйдингиз.

Қисқа суҳбатимиз тугадию, яна бирдан қувноқ, хушчақчақ йигитга айландингиз, қолдингиз. Бригада бошлиғи Маҳмуджон Бекмирзаев билан ҳазиллашдингиз. Кейин кафтларингизни бир-бирига чаққонлик билан ишқаб:

— Ҳаҳ! — Бўрон пахтамизни кечки қилиб кетмаганда-ку, шу кунларда от жиловини борича бўшатиб юбориб, бир хумордан чиқардик-да, — деб қўйдингиз.

Холдорали, сездим. Қалбингиздан қайнаб чиқаётган ғайрат алангасини босолмай юрибсиз. Эшитдим. Чўлда бу йил оғир бўлди. Чигит икки марта, айрим майдонларда уч-тўрт мартадан қайта экилибди. Эзгуликнинг кечи йўқ, дейишгани чўлдаги жасоратларингиздан маълум.

Ўша куни ноўрин савол берганлигимни йўлда фаҳмладим. Сизни ранжитиб ҳам қўйдим, шекилли. Жавобингиздан сездим. Эсингиздами ўша савол:

— Олтинкўлдан чўлга нима мақсадда келгансиз, — дедим.

— Ишлаганида-а, — охирги «а» товушига урғу бериб жавоб қилдингиз. Шунда совхоз директори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳафиз Полвоновнинг Сиз ҳақингиздаги гапи ялт этиб хаёлимга келди:

— Холдорали жуда эсли, жуда ғайратли бола. Ўтган йили янги «Жигули» машинасини сен олгин, десам, нима дейди денг. Машина бериб мени ёмон ўргатманг, яхшиси мана ўзингиз рекордчи механизаторсиз. Тажрибангизни ўргатинг, дейди. Ёш бўлгани билан ҳаёт ҳақида тўғри ўйлайди.

Йўқ, мен бу саволни чўлга мол-дунё, машина, данғиллама уй орттиргани келганмисиз? — деган маънода берган эмас эдим. Бундай фикр умуман хаёлимда йўқ. Мен келгусидаги орзуларингиз, режаларингиз, чўлни обод қилишга қўшажак ҳиссангиз, шу ерда бошлаган ҳаётингизнинг давоми ҳақида гапириб берармикансиз, деган мақсадда шу саволни берган эдим. Вақт тиғизлиги учун томдан тараша тушгандай савол берибман. Бунинг учун Сиздан узр сўрайман. Сиз унақа одам эмассиз. Юзингиз, кўзингиз, гапларингиз, энг муҳими ҳалол меҳнатингиз айтиб турибди, буни.

Чўлни севиб қолдим. Бу сизлар туфайли, Холдорали, Ахир бу табиат, бу она ер дуч келган одамни ўз эгаси қилиб танлай бермайди. Унга меҳрини, қалбини, меҳнатини, керак бўлса жонини бахшида этадиган инсонларнигина ўз эгаси сифатида тан олади. Сиз шу тупроқни, қум барханларини гуллатиш, яшнатиш, унга жон бағишлаш учун яшаётган яхшиларнинг бирисиз. Ҳаётингизнинг энг қайноқ дамларини шу улуғ мақсадга сарф этяпсиз. Жонажон Андижон, суюкли ва ардоқли Ўзбекистонимиз Комсомолободни зиммадаги социалистик мажбуриятини шараф билан адо этганлиги билан қутлайдиган кун яқин. Ана шу муборакбодда Сизнинг номингиз албатта тилга олинажагига аминман.

Бу йил «зангори кема»нгиз бункеридан 350 тонна жавоҳир тўкаман, деган экансиз, бу юксак чўққини шаксиз забт этасиз. Чунки, бугунги ғайрат-шижоатингизда, мақсад ва интилишингизда бундан ҳам баландроқ чўққини кўриб турибман. Бундай бахт ҳаммага насиб қилаверсин. Ҳаётингизнинг жўшқинлиги, шиддаткорлиги, тиниқлиги, улуғ мақсад сари интилаётганлиги мен учун ўқилмаган бир китоб бўлди. Инсонга ҳаёт бир марта берилади. Уни оқилона эл-юрт хизматига қўя билиш чинакам инсонийлик ва қаҳрамонлик бўлади. Сизда шу фазилатни аниқ кўрдим. Сизга ҳавасим келади, Холдорали!»

А. ҚОРАБОЕВ,
«Қишлоқ ҳақиқати» мухбири.

Йиллик пахта тайёрлаш планини Шовот районида биринчи бўлиб бажарган Киров номли колхоз заршунослари айни кунларда социалистик мажбурият ҳисобига «оқ олтин» топширишяпти. Гоҳ-гоҳ ёғиб турган ёмғирга қарамай, пахтакорлар терим суръатини бир лаҳза бўлсада бўшаштирмаяптилар. Айниқса, техника жиловкорларининг кўрсатаётган ҳиммати баланд бўлмоқда. Улар бу йил ялпи ҳосилнинг 80 процентини териб беришга аҳд қилишган.

Суратда: пешқадам бригада бошлиғи Қ. Қутлибоев илғор механик ҳайдовчи, мусобақа ғолиби Қ. Пиржановни йиғим-теримда эришаётган меҳнат ғалабаси билан қутламоқда.

К. Отаев фотоси. (ЎзТАГ).

ҒАЙРАТ КЎРСАТИБ

Яккабоғ районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхози пахтакорлари ҳосилдорликни йил сайин ошира бориш учун қатъий кураш олиб боряптилар. Бу йил ҳар гектардан 47 центнердан дурдона кўтариш уларнинг эзгу нияти. Ҳозир хўжалик пахтазорларида социалистик мусобақа кенг авж олдирилган. Ҳамма ёшу-кекса пахтазорда жавлон уряпти. Йиғим-теримда яхши кўрсаткичларга эришиб келаётганлиги учун бу колхоз икки ўн кунликдан буён район партия комитети ва район ижроия комитети кўчма Қизил байроғини ўз қўлларида сақлаб келяпти. Абдураҳим Пардаев, Ислом Қаршиев бошлиқ ўнлаб бригадалар пахтакорлари терим суръатини тезлаштириб марра сари тобора яқинлашмоқдалар. Бу коллективларда ҳар куни 3—3,5 процент миқдорида пахта топширишга эришилаётир. Бу ерда кўпмингкилограммчилар ҳаракати ҳам кенг авж олдирилган. Башорат Ҳайитова, Тамара Ашурова, Рисолат Бойқобилова, М. Эшонқулова, Марзия Сапоева, Норой Абдиева сингари кўплаб пахтазор юлдузларининг ҳар бири кунига 200—240 килограммдан пахта теряпти.

Ш. МАҲМУДОВ.

ТЕРИМЧИЛАР

«Оқ олтин» терган олтин қўлли эй дарҳон, теримчилар,
Ватанни фахрисиз тинчлик танида жон, теримчилар.
Чаноқлар оғзи кулкидан йиғилмай мунтазир сизга,
Теринг, хирмонларингиз тўлдиринг шодон теримчилар.
Қўшиб суръатга суръатлар, қўшиб ҳосилга ҳосиллар,
Довонлардан ошурсиз чарчамай полвон теримчилар.
Ўзингиз экдингиз, ўстирдингиз не-не машаққат-ла,
Мураббий, жонкуярсиз, меҳрибон деҳқон теримчилар.
Юзингизни қуёшу ой десам, бу арзимас таъриф,
Азизларнинг азизи энг азиз инсон, теримчилар.
Яқиндур олти миллион тонна, ўн миллионга ҳам етгай,
Бу имкон сизда бор эй, соҳиби даврон теримчилар.
Ғанимат дам, ғанимат дам, ғанимат дам, ғаниматдир,
Теринг бир тола қўймай, қолмасин армон, теримчилар.
Суворийлар тўлин ой бўлса, сизлар худди юлдузлар,
Ажабким пахта майдон ерму ё осмон, теримчилар.
Ватан ҳам партия даврон элининг кўзлари сизда,
Қилурсиз барчангиз эл мушкулин осон, теримчилар.
Тасанно, офарин, раҳмат, камол топгил, омон бўлгил—
Деган сўзларга сиз лойиқ аё чаққон теримчилар.
Тополмай васфингизга бир тузук сўз ахтариб Чустий,
Енингизда турибдур, қилдингиз ҳайрон, теримчилар!

ЧУСТИЙ.

ҒИЖДУВОНЛИКЛАР ИБРАТИ

Шу унутилмас масъулиятли дамларда Ғиждувон райони меҳнаткашлари ҳам асосий диққат-эътиборни бебаҳо бойлигимиз — «оқ олтин» ҳосилининг сўнгги граммигача нес-нобуд қилмай йиғиштириб олиш учун барча куч ва резерв-имкониятларни ишга солмоқдалар. Район партия комитети бошланғич, цех партия ташкилотлари, партия группалари ҳамда тадбиркор ва ташаббускор коммунистларнинг фаолиятига суянган ҳолда ҳар бир хўжаликда ялпи сафарбарликни таъминлаш, терим суръатини бўшаштирмасликка ҳаракат қилмоқда. Далада ишлаётганларга ҳар томонлама етарли шарт-шароитлар яратилган. Район хўжаликларида амалга оширилаётган оммавий-сиёсий, тарбиявий-ташкилий ишларнинг шарофати туфайли пахта йиғим-теримида қувончли натижалар қўлга киритилмоқда. Ҳозирда ғиждувонликлар область районлари ичида байроқдорлик қилмоқдалар.

«Коммунизм» колхози сертармоқ, экономикаси бақувват хўжаликлардан. Бу ерда кўп йиллардан буён пахтакорлик касбини ардоқлаб, оғизга тушган тажрибакорлар жуда кўп. Моҳир ташкилотчи, эътиқодли коммунист Р. Шукуров уларнинг бири. У бошлиқ бригада районда биринчилардан бўлиб маррага етди. Зарбдорлар ўз имкониятларини қайта кўриб чиқиб, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига ҳосилдорликни гектар бошига 60 центнердан оширишга аҳд қилдилар. Мақсадга эришишда ўзаро социалистик мусобақанинг роли катта бўляпти. Илғорлар кўпчилик ўртасида моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантириб боriляпти. С. Элов механизаторлар ўртасидаги мусобақада ғолиблик қилмоқда. Е. Нормуродов, Х. Раҳимов, М. Орипов каби ўртоқлар етакчилигидаги бригадаларда ҳам яхши натижаларга эришиляпти.

Колхозда кўпмингкилограммчилар сафи ҳам тобора кенгайиб боряпти. Кўп ва сифатли пахта теришда М. Шукурова, М. Халимова каби чеварлар барчага намуна бўлишяпти. Хўжаликда саранжомланаётган пахта ҳосилини қабул пунктларига ташишда Б. Шарипов, С. Рўзиев, С. Одилов каби тележкачиларнинг хизмати катта бўляпти.

Районда ташаббускор коллективлар ҳақида гап кетганида Ленин номли колхознинг 1-бригадаси аъзоларини алоҳида ҳурмат билан тилга олишади. Бу ерда 6 коммунист фаолият юритмоқда. Улар ўтган йили ҳар гектар ердан қарийб 60 центнердан хирмон кўтариб, мусобақа пешқадамлари сафидан ўрин олишган эди. Бу йил эса улар ана шу кўрсаткични янада яхшилаш учун ҳаракат қилмоқдалар. Қувончли натижаларга эришишда деҳқоннинг иккинчи уйи саналган дала шийпонининг намунали жиҳозланганлиги, бу ерда тарғибот-ташвиқот ишларининг яхши йўлга қўйилганлиги муҳим роль ўйнамоқда. Агитатор Н. Тиловов заршуносларни қизиқтирган масалалар юзасидан лекция ва суҳбатлар уюштирмоқда. Айниқса, унинг пахта сифатини яхшилашга қаратилган суҳбатлари кўпчиликка маъқул бўлди. Буларнинг ҳаммаси йиғим-терим ишларини тез ва соз ўтказилаётганлигида ўз ифодасини топяпти.

Қувончлиси шуки, мазкур бригада биринчилардан бўлиб дала шийпони ёнида ёрдамчи хўжалик ташкил этган эди. Ҳозирда бу ерда 3 та қорамол, 100 та товуқ, 10 бош қўй парваришланмоқда. Беш йиллик охирига бориб бригада заршунослари қўйлар сонини 100 бошга, қорамолларни 15 бошга, паррандалар бош сонини эса 300 бошга етказишга аҳд қилишган.

Районда зафар маррасини эгаллаётган коллективлар сони тобора ортиб бормоқда. Характерлиси шуки, улар мавсумнинг охиригача ишни бир зум бўшаштирмасликка ҳаракат қилмоқдалар. Айниқса, коммунистлар етакчилик қилаётган бригадаларнинг меҳнатсеварлари сўз ва шахсий ибрати билан барчани олға ундаб, мусобақага ҳар қачонгидан ҳам қизғин тус бермоқдалар. Чунончи, «Партия XXVI съезди» колхозининг Ҳ. Аҳроров бошлиқ бригадаси ҳар гектар ердан 42 центнердан хирмон уйиб, ваъдани дўндирган эди. Улар ўзларининг интернационал бурчларига содиқ қолиб, ҳосилдорликни гектар бошига 65 центнерга етказиш учун қизғин кураш олиб бормоқдалар.

Т. НАЖМИЙ.

ТЕХНИКА ҚАНОТИМИЗ

СССРнинг 60 йиллик юбилейи нишонланадиган бу қутлуғ йилда колхозимиз заршунослари 1220 гектар майдонда деҳқончилик қилиб мўл-кўл «оқ олтин» етиштирдилар. Ўтган йили ҳар гектар ердан 38 центнердан пахта ҳосили йиғиштириб олинган эди. Бу йилги маррамиз 42 центнердан. Давлатга 5000 тоннадан кўпроқ қимматли саноат хом ашёси етказиб берамиз.

Бу улкан маррани эгаллашда машиналар қанот бўлиб хизмат қилади. Биз машина теримига 750 гектар ерни ажратган эдик. Ажратилган майдонлардаги ғўза машинабоп қилиб ўстирилди. Машина теримига қулай, кенг карталар ажратилди. Бу майдонларда терим агрегатлари юқори унум билан ишлаш имкониятига эга.

Колхозимиз «зангори кема» капитанлари бу йил машиналар ёрдамида 3500 тонна пахтани териб беришга аҳд қилишган. Ҳозир 19 та терим агрегати икки сменада тўла қувват билан ишлаяпти. Терим ишлари Тошкент технологияси асосида амалга ошириляпти. Қадам Ражапов, Бозорбой Қутимов, Шариф Каримов каби дала гвардиячиларининг ҳар бири 300—350 тоннадан дурдона териб бериш юзасидан юксак мажбурият олишган. Ҳозир улар далаларда жавлон уриб, терим суръатига қанот бағишлашяпти.

Колхозимизнинг Жумабой Маткаримов, Саъдулла Ражабов, Озод Ваисовлар дарғалик қилаётган 60 центнерчи бригадаларида ҳосилнинг барчаси машиналар ёрдамида териб олинади. Машина терими — иш унуми. Колхоз правлениеси теримчиларга қулай иш шароитлари яратиб берган. Механик-ҳайдовчилар иссиқ кийим, комбинизонлар билан таъминланган. Теримчилар ўртасида социалистик мусобақа кенг қулоч ёйган. Илғорлар ҳар 10 кунда кўчма вимпел, пул мукофоти ва бошқа қимматбаҳо буюмлар билан тақдирлаб боriляпти. Шу боис йиғим-терим қизғин давом этмоқда. Ҳозирнинг ўзидаёқ давлатга топшириладиган 5000 тонна пахтанинг асосий қисми қабул пунктларига етказиб берилди.

Давлат биздан сифатли пахта кутади. Буни яхши тушунган заршуносларимиз пахта сифатига алоҳида эътибор беришяпти. Хўжалигимизда махсус сифат комиссияси ишлаб турибди. Комиссия аъзолари пахтаси етарли очилган, карталарни аниқлаб, сўнг рухсат беришади. Бу эса пахтанинг хом-хатала терилишига мутлақо чек қўяди.

Ш. РАЖАБОВ,
Шовот районидаги «Ленинизм» колхозининг бош агрономи.

ҚЎРИҚ ДУРДОНАСИ

Қўриқ Муборак районининг чўлқувар пахтакорлари юбилей йилида она-Ватанга 30 минг тонна дашт дурдонаси тортиқ этишга азму-қарор қилганлар.

«Гулистон» совхози райондаги энг йирик пахтакор хўжаликлардан бири ҳисобланади. Совхозда терим суръати кундан-кунга ошиб боряпти. Буни биз совхознинг Найим Тилаков бошчилик қилаётган бригадасида бўлганимизда яна бир бор ҳис этдик. Мана, бригаданинг кенг пайкалида терим-транспорт отрядига уюшган 14 та машина гуриллаб ишлаяпти. Ана шу машиналарнинг қудрати билан бригадада йиллик пахта тайёрлаш плани икки иш кунида ошириб бажарилди. 63 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 17 центнердан чўл пахтаси олинди. Ҳали бригада даласида машиналар билан пахта терилмаган майдонлар кўп.

«Зангори кема»лар бирин-кетин бункер тўла пахтаси билан пайкал бошида қатор турган тележкалар карвонига яқинлашяпти. «Ўзбекистон» маркали терим машинасининг ҳайдовчиси терган дурдонасини тележкага ағдарди. Машина яна эгатга йўл олди. Биз фурсатдан фойдаланиб «зангори кема» капитанининг ҳузурига бордик. У илғор механик-ҳайдовчи Болта Алламов эди.

— Мавсумда 350 тонна дурдона териш мажбуриятини олганман, — дейди суворий. — Теримда асосан сифатга алоҳида эътибор бермоқдаман. Ҳар куни ўз агрегатим бункеридан 10—12 тонна пахта тўкишга эришяпман. Абрай Бойиров, Умрқул Северов, Бозор Қодиров, Барот Саидов, Шоназар Йўлдошев каби ҳамкасбларим ҳам теримда яхши натижаларга эришмоқдалар. Бизга қулай иш шароити яратиб берилган. Ғўза барги яхши тўкилганлиги туфайли чаноқлардаги пахталар оппоқ очилиб ётибди. Бугунгача 80 тонна пахта тердим

Машиналар ҳақиқатдан ҳам терим суръатига қанот бўляпти. Шу туфайли қабул пунктига пахта ортиб йўл олаётган тележкаларнинг кети сира узилмайди. Яхлит картада машина теримини зимдан кузатаётган совхоз директори Ҳайрулла Каримов ҳосил чўғидан мамнун бўлиб турарди. У кишидан хўжалик чўлқуварларининг бу йилги марралари ҳамда йиғим-терим ишларининг қандай олиб борилаётганлиги ҳақида гапириб беришини сўрадик.

— Асосий бригадаларимизда худди ана шундай мўл ҳосил етиштирилган, — дейди совхоз директори кенг пайкалларга ишора қилиб. — 3400 гектар майдонда «оқ олтин»дан мўл ҳосил етиштирдик. Она-Ватанга 8 минг тонна дурдона етказиб беришимиз керак. Ҳозир далаларимизда 50 та терим машинаси ишлаяпти. Машиналарни малакали механик-ҳайдовчилар бошқармоқдалар. Улар пахтанинг тоза ва сифатли терилишини таъминламоқдалар. Бунинг учун бизда сифат комиссияси ишлаб турибди.

Директор билан дала айланишда давом этамиз. Ҳамма жойда иш қизғин боряпти. Агрегатлар пахтазор денгизида бир маромда сузиб юрибди. Пахтазор жасорат майдонига айланганлигини далада бўлган ҳар бир киши сидқидилдан ҳис этади.

— Ҳозиргача 6 та бригада йиллик пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажариб қўйди, — дейди директор сўзида давом этиб.

— Бундай ғалаба рапортига имзо чекаётган коллективлар кун сайин ошиб боряпти. Хуллас совхозимизда терим қизғин. Ҳар куни йиллик планнинг 3—4 процентти миқдорида дур-жавоҳир тайёрлашга эришяпмиз. Хўжалигимиздаги билагида кучи, қалбида ўти бор пахтакорларнинг мақсади битта. Пешона тери эвазига етиштирилган ҳосилнинг бирор мисқолини ҳам нес-нобуд қилмасдан қисқа муддатларда тез ва сифатли йиғиштириб олишга қаратилган. Бунда бизга бўкаликлар ташаббуси қўл келяпти. Биз улар изидан бориб ҳамма ҳосилни яқин кунлар ичида йиғиштириб оламиз ва давлатга фақат аъло навли «оқ олтин» тортиқ этамиз.

Биргина «Гулистон» совхозидагина эмас, балки райондаги Жданов номли, «Партия XXVI съезди», «Ғаллачи» совхозларида ҳам машинада пахта териш қизғин паллага кирди. Бу хўжаликларда ҳар куни 3 процентдан ошириб пахта тайёрланяпти. Азамат техника жиловкорларининг ғайрати туфайли районда кунига 4—5 бригада пахта тайёрлаш планини бажармоқда. Ҳозиргача район бўйича 30 дан ортиқ бригада мажбурият ҳисобига «оқ олтин» топширишга киришди.

М. КАРИМОВ.

— Тавба, бирини торттириб, топширмасимдан иккинчисини олиб келяпти.

А. Холиқов чизган расм.

Мамлактимизга немис-фашист галалари бостириб кириб, Улуғ Октябрь ғалабаларини, совет кишиларининг эрк ва ҳуқуқларини хавф остида қолдирган оғир кунларда бутун Иттифоқимиз халқлари каби Ўрта осиёликлар ҳам жонажон Ватан ҳимоясига отландилар. Ана ўша оғир йилларнинг бири — 1942 йилда Тошкентда 162-Ўрта Осиё ўқчи дивизияси ташкил этилиб, фронтга юборилди. Бу дивизия жангчилари Белоруссия ерларидан бошлаб то Германиягача бўлган масофадаги ҳаёт-мамот жангларида жон олиб, жон бердилар. Улар ғалабани ҳам душманнинг ўз уясида — Германияда кутиб олишди. Она-Ватан озодлиги учун ҳалок бўлганларининг номлари, ғалаба билан ўз диёрига қайтганларнинг жасоратлари тарих саҳифаларига зарҳал ҳарфлар билан ёзилди.

Шу йилнинг 10 октябрида Тошкентда 162-Ўрта Осиё ўқчи дивизияси ташкил этилганлигига 40 йил тўлиши муносабати билан шу дивизия ветеранларининг учрашуви бошланди. Учрашув чоғида ветеранлар жангларда ҳалок бўлган фронтдошларини кўзларида ёш билан ёдга олишди, ўша суронли йиллар воқеаларини эслашди. Шу билан бирга ветеранлар турли меҳнат коллективлари, ўқувчи ёшлар ҳузурида бўлиб, уларга фронтдошларининг жанг майдонларидаги жасоратлари тўғрисида ҳикоя қилиб бермоқдалар, ҳозирги ёш авлодни кекса авлод анъаналарига содиқ қолиб, Ватан равнақи йўлида астойдил меҳнат қилишга, керак бўлиб қолганда эса жонни ҳам қурбон қилишга тайёр бўлиб туришга чақирмоқдалар.

Суратларда: 1. Ветеранлар В. И. Ленин майдонида доҳий ҳайкали пойига гулчамбар қўймоқдалар. 2. Ветеранлардан бир группаси ўзаро суҳбатда.

А. Тўраев фотолари.

ҲЕЧ КИМ, ҲЕЧ НАРСА УНУТИЛМАЙДИ

БЕЛОРУССИЯДАН ГЕРМАНИЯГАЧА

Ҳусанбой ака ишдан эндигина қайтиб, кечки овқатга ўтирган ҳам эдики, умр йўлдоши — Қутфия опа унга Ялтадан хат келганлигини айтди. Ҳусанбой ака хат конвертига кўз югуртирар экан, «В. Ф. Дегтяревдан», деган сўзларни кўриб беихтиёр «Раҳмат, фронтдош дўстим, унутмабсан!» деб юборди. У конвертни очиб хатни ўқиркан айни пайтда Ялтада яшаб турган фронтдош, ёзувчи дўстининг ўзлари жанг қилган 162-Ўрта Осиё ўқчи дивизияси ташкил этилганлигининг 40 йиллиги муносабати билан шу дивизия ветеранларидан бири — В. Ф. Дегтяревнинг Ўзбекистон пойтахтида бўладиган учрашувга келишидан хабардор бўлди. Дарвоқе, бу учрашувга унинг ўзи ҳам таклиф этилган эди. Собиқ фронтдошлар билан дийдор кўришиш, ўша суронли йилларни хотирлаш, она-Ватан озодлиги йўлида жон фидо қилганларни биргаликда ёдга олиш онлари яқинлашаётганидан Ҳусанбой ака энтикиб кетди. Шу хат баҳона бўлди-ю, унинг кўз ўнгидан жанговар йиллар воқеалари кинолентасидагидай бир-бир ўта бошлади...

1942 йилнинг октябрь ойида Ҳусанбой ака ҳам кўнгиллилардан бўлиб фронтга йўл олди. У Тошкентда ташкил этилган 162-Ўрта Осиё ўқчи дивизияси сафида ҳаёт-момот жанглари сари йўл олди. Ҳусанбой ака мана шу дивизиянинг 124-полки составида катта жанговар йўлни — Белоруссиядан Германиягача бўлган оғир, лекин шарафли йўлни босиб ўтди. Эҳ-ҳе, бу йўлда у қанчадан-қанча азамат фронтдошларини сўнгги йўлга кузатмади, қанчадан-қанча дўстларини бир умр ногирон бўлиб қолганлигини ўз кўзи билан кўрмади, дейсиз. Не-не жудолик ва азоб-уқубатларни бошга солган шафқатсиз жанглар чоғида унинг бир умр эсида қоладиган воқеалар кўп бўлди. Ана шулардан бири 1944 йилнинг сўнгги кунида рўй берди. Ҳусанбой Эрматов жанг қилаётган полк солдатлари ғалаба келтирган 1945 йилни окопларда кутиб олишди. Жангчиларнинг эски йилнинг сўнгги кунларида қилган бир неча ҳужумлари самарасиз бўлганиданми, кайфиятлари яхши эмасди. Ҳамма навбатдаги ҳужум ҳақида ўйларди. Шу пайтда Ҳусанбой ака полк командири олдига бориб ҳужум учун белгиланган ўз режаларини баён қилди. У кучли қуролланган фашистларни ошкора ҳужум билан олиш мушкуллигини айтиб, агар командирлик рухсат берса, отишмасиз, тунда яширинча фашистларнинг окопларига бостириб боришни таклиф қилди. Бу таклиф командирликка ҳам маъқул тушди. Янги йил кечаси тахминан соат учларда 300 га яқин жангчи эмаклаб-эмаклаб душман окоплари сари йўл олди. Янги йил кутган фашистлар маст-аласт эдилар. Шунинг учун ҳам совет жангчилари душман соқчиларини ўлдириб, окопларга бостириб бордилар. Окоплар ичида қаттиқ жанг бошланиб кетди. Тўсатдан қилинган ҳужумдан саросимага тушган душман кўп талофат берди. Омон қолганлари асир олинди. Бир неча кундан бери қаттиқ мудофаада турган фашистлар ўша куни тор-мор этилиб, кўзда тутилган аҳоли пункти озод этилди. Муваффақиятли чиққан бу операцияда кўрсатган жасоратлари учун бир қатор жангчилар қатори Ҳусанбой ака ҳам мукофотга тавсия этилди.

Ҳусанбой аканинг хотирасида ўчмас из қолдирган воқеалардан яна бири Данциг учун бўлган жангдир. Бу жанглар ўрмон ва тепалик жойларда бўлди. Ҳусанбой ака жанг қилган 124-полк душманнинг қаршилигини енгиб, кўплаб талофат етказарди. Аммо, тиш-тирноғигача қуролланган фашистлар тез-тез қарши ҳужумга ўтишар, бироқ жангчиларимиз ёғдирган ўқ ёмғирларига бардош бера олмай ортга чекинишарди. Айниқса, муҳим стратегик аҳамиятга эга бўлган 33-тепалик учун бўлган қонли жанг оғир бўлди. Қисмларимиз бу тепаликни эгаллаб олиб, душманни қарши ҳужумга ўтишига сира имкон бермасдилар. Фашистлар эса бир неча бор тепаликни эгаллашга уриниб кўрдилар. Аммо совет жангчилари то бир дона ўқлари қолгунча тепаликни ҳимоя қилишди. Ўқлар қолмагач, фашистлар билан қўл жанги бошланиб кетди. Автоматчилар взводи командири сержант Ҳусанбой Эрматов ўз автоматчиларини ҳал қилувчи жангга бошлар экан, ўзи шахсий намуна кўрсатиб, олдинги сафда борди. Жанг беаёв бўлди. Аммо Эрматовчилар бу жангда ҳам одатдагидек жасорат кўрсатиб, топшириқни бажардилар. Тепалик қўлда сақлаб қолинди. Фашистлар тормор этилди. Бу душманнинг қарши ҳужумга ўтиш имкониятлари пучга чиқарилиб, жангчиларимизнинг олға силжишлари учун қулай шарт-шароит сақлаб қолинди, деган гап эди.

33-тепалик учун бўлган бу жангда Ҳусанбой аканинг ўзи йигирмага яқин фашистни ер тишлатди. Ана шу жангда кўрсатган жасоратлари туфайли унинг кўксидаги «Жанговар хизматлари учун», «Жасорати учун» медаллари ёнига III даражали Шуҳрат ордени ҳам қўшилди.

124-полк жангчиларининг кўрсатган бу қаҳрамонликлари ҳақида «Правда» газетасининг 1945 йил 24 март сонида босилган «Гдиня — Данциг оралиғида» сарлавҳали материалда атрофлича ҳикоя қилинди. Унда совет жангчилари кўрсатган жасоратлар таъкидланиб, улар қўлга киритган ғалабанинг ғоят катта аҳамиятга эга эканлиги ҳақида ҳикоя қилинди.

Буюк ғалабани Ростокда кутиб олган Ҳусанбой ака Эрматовга фашистлар тормор этилганидан кейин ҳам ҳарбий кийимни ечмасликка тўғри келди. У яна беш йил ҳарбий хизматни давом эттириб, 1950 йилда меҳнат қучоғига қайтди. У дастлаб Тожикистон ССРдаги Сталинобод районида ДОСААФ бошлиғи, «Колхозчиён» кўнгилли спорт жамияти раиси вазифаларида ишлади. 1955 йилда эса у она юрти — Ўзбекистонга келиб, Мирзачўлдаги районлараро «Колхозстрой»да механик, кейинчалик «Голодностепстрой»да автоколонна бошлиғи, 1963 йилдан бошлаб эса область матлубот жамияти автобазасининг бош инженери вазифаларида ибратли фаолият кўрсатди.

1969 йилдан бери Ҳусанбой ака Эрматов шу автобазанинг директори. Бу автобаза Сирдарёдаги энг илғор корхоналардан бири. Автобаза саккизинчи, тўққизинчи ва ўнинчи беш йилликларда эришган ютуқлари учун Иттифоқ ва республика аҳамиятига молик бўлган қатор мукофотларни олишга муяссар бўлди. Автобаза коллективи қўлга киритаётган ютуқларда, шубҳасиз, собиқ жангчи Ҳусанбой ака Эрматовнинг ҳам муносиб ҳиссаси бор.

1952 йилдан КПСС аъзоси Ҳусанбой ака Эрматовнинг айни пайтда беш нафар ўғил-қизи, ўнлаб невaралари бор. У Сирдарё область матлубот жамияти автобазасига намунали раҳбарлик қилиш билан бирга ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш ишларида ҳам фаол қатнашмоқда. Ҳусанбой ака тез-тез ёшлар ҳузурида бўлиб, собиқ фронтдошларининг жанговар йиллардаги жасоратлари тўғрисида ҳикоя қилиб бермоқда, ёшларни она-Ватанни севишга, зарур бўлиб қолган пайтларда эса унинг учун жонни ҳам аямасликка чақирмоқда.

* * *

Тошкентда 162-Ўрта Осиё ўқчи дивизияси ташкил этилганлигининг 40 йиллиги муносабати билан 10 октябрда шу дивизия ветеранларининг учрашуви бошланди. Ветеранларнинг Тошкентда бўлаётган бу учрашувида гулистонлик Ҳусанбой ака Эрматов ҳам иштирок этмоқда.

М. КАЛОНХОНОВ.

Суратда: сержант Ҳусанбой Эрматов. (1945 йил).

ЖУРНАЛИСТЛАР УЧУН МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

Кеча Тошкентда журналистлар союзи шаҳар ташкилоти томонидан уюштирилган Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министри А. Худойберганов билан матбуот конференцияси бўлиб ўтди. Министр йиғилганларга — газета ва журналлар, телевидение ва радиоэшиттиришлар вакилларига КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорлари, КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Аҳоли соғлигини сақлашни яхшилашга доир қўшимча тадбирлар тўғрисида»ги қарори асосида республикада соғлиқни сақлаш ишларини яхшилаш борасида амалга оширилаётган тадбирлар ҳақида гапириб берди. Жумладан ўртоқ А. Худойберганов поликлиникалар, тез ёрдам муассасалари, қишлоқдаги участка касалхоналари ва амбулаторияларнинг меҳнаткашларга медицина хизмати кўрсатишни такомиллаштириш масалалари, колхоз ва совхозларнинг аҳолисини касалликлардан муҳофаза қилиш юзасидан амалга оширилаётган тадбирлар тўғрисида тўхталди.

Министр, шунингдек медицина ходимларининг масъулиятини ошириш, меҳнаткашларга хизмат кўрсатиш сифати ва маданиятини кўтариш борасида олиб борилаётган ишлар ҳақида гапирди. Матбуот-конференцияси охирида ўртоқ А. Худойберганов журналистларнинг саволларига жавоб берди.

ҲАР ТЎҒРИДА

ТЕЗКОР ПОЕЗД

Япон мутахассислари янги темир йўл экспрессининг «учувчи вариантини» дастлабки синовдан ўтказиб кўрдилар. Одатдаги темир изда 35 секунд ичида 900 метрни босиб ўтган поезд магнит майдони билан тутиб турилган ҳолда кейинчалик ердан узилди ва жуда катта тезликда «учиб» кета бошлади. Бунда соатига 262 километр тезликка эришилди.

Бу янгиликни яратаётган темир йўл компанияси яқин 10 йилликда «учувчи» поездни Токио—Осака оралиғида ишга туширишни планлаштирган. Поезд бу оралиқдаги 550 километр масофани бир соатда босиб ўтади.

ИГНАНИ ЧУҚУРРОҚ САНЧИНГ

Одатдаги усулда укол қилиш — дорини инсон организмига юборишнинг энг яхши усули эмас экан. Канаданинг Гамильтон шаҳридаги университетда ишлаётган тадқиқотчилар бундай хулосага бежиз келишгани йўқ. Оммавий тадқиқотлар ўтказиб кўришгандан сўнг, улар мушаклар атрофидаги ёғ қатлами қалинлиги хотин-қизларда ўртача 6,6, эркакларда эса 3,8 сантиметрни ташкил этишини аниқлашга муваффақ бўлдилар. Шприцлардаги бир марта фойдаланадиган одатдаги медицина игнасининг узунлиги бор-йўғи 3,5 сантиметрни ташкил этади. Шунинг учун ҳам дори инъекцияси хотин-қизларда бор-йўғи 5, эркакларда 15 процент ҳоллардагина тез самара беради.

СУВДАН ЁНИЛҒИ

Америка Қўшма Штатларининг Техасдаги илмий-тадқиқот маркази мутахассислари сувдан водород ажратиб олишнинг самарали методини ишлаб чиқдилар. Бу ёнилғининг хусусан, автомобиллар учун муҳим манба бўлиши мумкин, деб хабар беради Франс Пресс агентлиги.

Матбуот конференциясида сўзга чиққан илмий-тадқиқот маркази раҳбари Ж. Букрис сувдан водород олишнинг ҳаммага маълум усулларига нисбатан бу метод анча самарали ва арзон, деди. Ж. Букрис ўз сўзига аниқлик киритиб, унча мураккаб бўлмаган техника ёрдамида сувни электрохимиявий усулда парчалаш жараёни бу метод учун асос қилиб олинган, деб таъкидлади. (ТАСС).

ЖОНКУЯРЛИК ЕТАРЛИ БЎЛМАГАЧ...

Қишлоқ спорти муаммолари

Маълумки, жисмоний тарбия ва спорт кундалик ҳаётимизнинг ажралмас қисми бўлиб қолган. Спортни ҳар томонлама ривожлантириш, унинг оммавийлигини янада ошириш КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Физкультура ва спортнинг оммавийлигини янада ошириш тўғрисида»ги қарорида алоҳида таъкидлаб ўтилган. Бу муҳим масалага Арнасой районида қандай эътибор берилмоқда. Физкультурачиларнинг маҳоратини ошириш, бу соҳани ривожлантириш бўйича қандай тадбирлар амалга оширияпти?

Районда спортга қизиқадиган кишилар сони тобора кўпайиб бораётганлиги, хўжаликларда жисмоний тарбия билан шуғулланиладиган, мусобақалар ўтказиб туриладиган жойлар бунёд этишга катта эътибор берилаётганлиги қувончли, албатта. Масалан, район маркази — Ғолиблар посёлкасида спорт иншоотлари қурилиши жадал олиб борилмоқда. Райондаги 5 хўжалик ўз стадионига эга. Бу стадионларда хўжалик меҳнаткашлари бўш пайтларида физкультура ва спорт билан шуғулланиб, турли мусобақаларда қатнашмоқдалар, ГТО комплекси нормативларини топширмоқдалар. Бунда район «Пахтакор» қишлоқ кўнгилли спорт жамияти яхшигина ишларни амалга ошираётганлигини айтиб ўтиш керак. Ўтган йили районда 360 нафар киши оммавий разряд нормативларини бажарди. Шунингдек, 500 киши ГТО нормативларини топшириб, 23 нафар жамоатчи инструктор, 33 нафар судья тайёрланди. Физкультурачилар сони ҳам кўпайиб бормоқда. Ҳозирги кунда 3586 нафар киши спорт билан шуғулланади. «Пахтакор» кўнгилли спорт жамияти атрофига бирлашган 20 та физкультура коллективида машғулотлар мунтазам ўтказиляпти.

Қўриқ район спортчилари область биринчилиги учун ўтказилаётган барча мусобақаларда актив қатнашиб, юқори натижаларга эришмоқдалар. Жумладан, велоспортда фахрли иккинчи ўрин, қўл тўпида учинчи ўрин эгалланди.

Спортни ривожлантиришда ана шундай муваффақиятлар билан бирга жиддий камчиликлар ҳам бор. Айрим совхозлар ва ташкилотларнинг раҳбарлари жисмоний тарбиянинг моҳиятига етарли баҳо беришмаётганлиги кишини ранжитади. Чунончи, Васильевский номли, Жуков номли совхозларда спорт машғулотларига кишиларни жалб этиш қониқарсиз аҳволда. Энг ачинарлиси шуки, айрим хўжаликларда жисмоний тарбия ва спорт мақсадларига ажратилаётган маблағлар ўзлаштирилмай қолиб кетаётир. Натижада спорт майдончаларини қуриш, физкультура ва спортга оид асбоб-анжомлар сотиб олиш имконияти бой берилияпти.

Ҳар бир ишда жонкуярлик, юксак масъулият ҳисси бўлмаса, муваффақиятларга эришиб бўлмайди. Физкультура ва спорт ишига ҳам ана шу нуқтаи назардан ёндошмоқ лозим. Райондаги Гречко номли боғдорчилик-узумчилик совхози, Жуков номли, Василевский номли совхозларда эса ҳанузгача бирон-бир спорт майдончаси қурилмаганлигини нима билан изоҳлаш мумкин? Шунингдек, районнинг кенжа хўжаликлари — Малиновский номли, Соколовский номли совхозларнинг раҳбарлари, бошланғич партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари ҳам спорт ишларини яхши йўлга қўйиш, физкультурачилик ҳаракатини ривожлантиришга доимий эътибор беришлари керак.

Райондаги кўпгина хўжаликларда спорт базаларини барпо этиш, стадионлар қуриш ҳашар йўли билан олиб борилди. Афсуски, ана шундай ҳамжиҳатлик билан бошланган иш айрим хўжаликларда аро йўлда қолиб кетаётганлиги ачинарли ҳолдир. Масалан, Тимошенко номли, Ворошилов номли, Рокоссовский номли совхозларда спорт майдонлари қурилиши чала қолиб кетди. Мазкур хўжаликларда чим тўшалган стадионлар қурилганлиги ҳаммани қувонтирган бўлса, энди ранжитмоқда. Чим ётқизилган майдонлар ўз вақтида суғорилмаганлиги оқибатида ола-қуроқ ҳолда ётибди. Уларни жиҳозлаш ишлари талабга жавоб бермайди.

Айни пайтда район хўжаликларида 5 нафаргина инструктор-методист бор. Улардан ҳам бошқа соҳаларда фойдаланилаётганлиги, бу ишга бутунлай алоқаси бўлмаган кишилар қўйилаётганлигига ажабланасан, киши. Энг ачинарлиси шуки, хўжалик раҳбарлари инструктор-методистларни танлаш, уларни ишга қабул қилиш ва бўшатишда район спорт комитети, «Пахтакор» кўнгилли қишлоқ спорт жамияти район Совети билан кўпинча мутлақо ҳисоблашмайдилар.

Район ишчилар таъминоти бўлими, район матлубот жамияти правлениеси, «Узсельхозтехника» район бирлашмаси, тайёрлов контораси, шунингдек район территориясида жойлашган 19-, 4-, 129-, 132-, 10-механизациялашган кўчма колонналарда ҳам спортни ривожлантиришга етарли эътибор берилмаяпти. Спорт анжомлари билан савдо қиладиган магазинлардан керакли нарсаларни топиш амри-маҳол. Бир сўз билан айтганда, физкультура-спорт кундалик ҳаётимизнинг ажралмас бир қисмидир. Шунинг учун ҳам Арнасойда спортни янада оммавийлаштириш, мавжуд нуқсонларни бартараф этиш учун зарур чораларни кўриш лозим.

А. БАРАТОВ,

«Джизакстепстрой» территориал бошқармасининг кўптиражли «Бўстон» газетаси бўлим мудири.

МАВҚЕИНИ МУСТАҲКАМЛАБ

СССР чемпионатининг иккинчи лига, еттинчи зонасида навбатдаги учрашувлар ўтказилди. Бу тур ўйинлари ҳам кескин спорт курашларига бой бўлиб, томошабинларда яхши таассурот қолдирди.

Иккинчи даврада ўз ўйинлари билан мухлисларини хурсанд этиб, турдан турга пешқадамлар сафига интилиб бораётган Тошкентнинг «Старт» командаси футболчилари бу сафар «Динамо» (Самарқанд) коллективининг меҳмони бўлишди. Маълумки, иккинчи лига пешқадами бундан олдинги икки учрашувни сафарда ўтказиб, 4 очко бой берган эди. Шунинг учун ҳам динамочилар ўз майдонларидаги ўйинни ҳужумкорликда ўтказишди. Лекин тошкентликлар ҳам бўш келишмади. Қизиқарли ўтган матч тақдирини самарқандликлар томонидан киритилган ягона тўп ҳал қилди. Мазкур ғалабадан сўнг 7-зона карвонбошиси мавқеини янада мустаҳкамлаб олди.

Тошкент областининг «Соҳибкор» командаси футболчилари ҳам бу турда жанговар ўйин намойиш этиб, мухлислари эътиборини қозонишди. Халқободликлар ўз майдонларида пешқадамлардан бири — Наманганнинг «Навбаҳор» коллективини қабул қилишди. 90 минут давомида ташаббускорликда ҳаракат қилган майдон эгалари рақиблари дарвозасига уч тўп киритишди. Меҳмонлар бунга бир тўп билан жавоб беришди. Фарғонанинг «Нефтяник» футболчилари сафарда — Нукуснинг «Амударё» командасига қарши тўп суришди. Учрашув 1:0 ҳисобида «Нефтяник» коллективи фойдасига ҳал бўлди.

Турдаги энг йирик ҳисоб Қўрғонтепада қайд этилди. Бу ерда маҳаллий «Пахтакор» командаси футболчилари Ўшнинг «Олой» футболчилари билан куч синашдилар. Дастлабки минутларданоқ ташаббусни ўз қўлларига олган пахтакорчилар уни матч сўнггигача бой беришмади. Пировардида учрашув 4:0 ҳисобида қўрғонтепалик футболчилар фойдасига тугади.

Ўтган турда мағлубиятга учраган «Янгиер» коллективи бу сафар ўз ҳисобидаги очколар сонини иккитага кўпайтирди. Янгиерликлар Ленинободнинг «Хўжанд» командасини қабул қилиб, меҳмонлар дарвозасига жавобсиз бир тўп йўллашди. Бошқа учрашувлар натижаси билан танишинг: —«Ёшлик» — «Шаҳрихончи» —2:1 «Хива» —«Хоразм» 3:0. «Наримоновчи» —«Зарафшон» —1:0. «Автомобилист» —ЦОР — 2:0.

ЎН УЧИНЧИ ҒАЛАБА

СССР чемпионатининг биринчи лигасида ўтказилган навбатдаги учрашувлар муросасиз бўлганлиги билан олдингиларидан кескин фарқ қилди.

Умуман ўн матчнинг тўққизтасида майдон эгалари, фақат биттасида меҳмонлар ғолиб чиқишди. Мазкур ўйинларда дарвозаларга 27 та тўп киритилди. Шулардан 22 таси мезбонлар, 5 таси эса рақиблар ҳисобига ёзилди.

Жиззахнинг «Звезда» командаси ўз майдонида Ростовнинг СКА клуби билан куч синашди. Қизиқарли ўтган учрашув тақдирини жиззахлик Тўра Шоймардонов киритган ягона тўп ҳал қилди. Бу «Звезда» коллективининг мавсумдаги ўн учинчи ғалабаси бўлди.

Бу турда пешқадамлар сафида бораётган коллективлар мағлубиятга учрашди. Чунончи Кишинёвнинг «Нистру» футболчилари Хабаровскда маҳаллий СКА клуби билан бўлган матчда 0:1 ҳисобида ютқазишди. Турнир жадвалининг учинчи поғонасида бораётган Воронежнинг «Факел» командаси эса Симферополда «Таврия» командасидан 1:2 ҳисобида енгилди. Энг йирик ҳисоблар Никополь ва Запорожье шаҳарларида қайд этилди. Майдон эгалари —«Колос» ва «Металлург» футболчилари рақиблари —«Шинник» ҳамда «Динамо» командаларини бир хил ҳисобда (4:1) мағлубиятга учратишди.

Бошқа ўйинлар қуйидагича тугади: —«Локомотив»— СКА «Карпати» —2:0, «Помир» —«Гурия »—3:0, СКА Од —«Ротор»—1:2, «Заря» —«Искра» —1:0, СКА К— «Спартак» —3:0.

Редактор
И. СУЛАЙМОНОВ.

Телевидение

ПАЙШАНБА

14 ОКТЯБРЬ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Горнчилар қаердасиз!»
10.25 «Ҳаммаси учун жавобгар». Бадиий фильм.
11.50 «Ватаним қўшиқлари».
12.15 Ишлаб чиқариш гимнастикаси.
12.45 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар.
15.20 «Озиқ-овқат программаси — умумхалқ иши». Телевизион ҳужжатли фильмлар:
«Ютуқ технологияси».
«Шаҳарлик қишлоққа борарди».
«Жанабой Азаматовнинг саҳий сентябри».
16.20 Е. Сорокина ва РСФСРда хизмат кўрсатган артист А. Бахчиев чалади.
16.40 «Рус тили».
17.10 «Революциянинг дўстлари ва душманлари». Телевизион ҳужжатли фильм.
18.00 «Қувноқ стартлар».
18.45 «Миллионлар ленинча университети». «Тежамли экономика». Кўрсатувни СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси П. Г. Бунич олиб боради.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Ҳамдўстлик». Телевизион журнал.
20.00 «Жабрдийдалар». Бадиий фильм.
21.30 «Время».
22.05 «А. В. Нежданова уйида».
23.30 «Дунё воқеалари».

● МТ II

18.30 Янгиликлар.
18.50 «Хайрли кун». Телевизион ҳужжатли фильм.
19.20 «Поэзия» альманахи.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 В Пьявко, Д. Мамонтов, Н. Панин, В. Ковтук, СССР халқ артисти И. Моисеев раҳбарлигидаги Давлат халқ рақс ансамбли, Марказий телевидение ва Бутуниттифоқ радиосининг РСФСР халқ артисти Н. Некрасов раҳбарлигидаги рус халқ чолғулари академик оркестри, М. Глинка номли Ленинград Давлат академик капелласи, Белоруссия ССР Давлат рақс ансамбли ва бошқалар иштирокида музикали программа.
21.20 «Мен ўқийман, биз ўқиймиз...» Ҳужжатли фильм.
21.30 «Время».
22.05 «Менинг ҳаётим». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия.

● ЎзТВ I

11.25 Кўрсатувлар программаси.
11.30 Ўзбекистон ССР тарихи. Ўзбекистон Улуғ Ватан уруши йилларида (рус.).
12.00 Болалар учун: «Фонарик». (такрорий).
12.30 Ўзбекистон ССР тарихи. Ўзбекистон Улуғ Ватан уруши йилларида.
13.00 «Олтинчи июль». Бадиий фильм.

* * *

18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 «Нурафшон ёз қўшиқлари». Болалар учун фильм-концерт («Ўзбектелефильм»).
19.00 «Чет эллик меҳмонлар Ўзбекистон ҳақида».
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Адабий альманах».
20.30 «Ахборот».
20.50 «Пахтакорлар, Сизлар учун». Ўзбек қўшиқларидан концерт.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Хирмонингизга барака».
22.20 Телевидение экранида биринчи марта. «Болали уй ижарага берилади» Кинокомедия.
23.55 «Бугун оламда нима гап». Халқаро аҳвол кундалиги.

ОБУНАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

1983 йил совет ва чет эл газета ва журналларига

ОБУНА ДАВОМ ЭТМОҚДА

Обуна «Союзпечать» агентликларида, алоқа бўлимларида ҳамда иш ва ўқиш жойлари бўйича жамоатчи тарқатувчилар томонидан қабул қилинмоқда.

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлиги «Союзпечать» бошқармаси.

«ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ»
«СЕЛЬСКАЯ ПРАВДА»
Газета Центрального Комитета Компартии Узбекистана
Р. 06613.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700 000, ТОШКЕНТ—П, ЛЕНИН КЎЧАСИ, 41* ТЕЛЕФОНЛАР: редактор ўринбосарлари — 33-44-43, 32-56-21, 33-54-33, 32-54-42. Масъул секретари — 33-09-93, 32-56-26. Секретариат — 32-54-48, 32-56-25. Партия турмуши бўлими — 32-56-34, 32-56-22. Деҳқончилик бўлими — 32-56-35, 32-54-51. Чорвачилик бўлими — 32-56-33. Қишлоқ қурилиши бўлими — 32-54-44. Маданият, адабиёт ва санъат бўлими — 32-56-36. Ахборот ва спорт бўлими — 32-54-46. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 32-54-52, 32-56-39. Таржима бўлимлари — 32- 33-81-42, 56-37, 32-54-54. Сатира ва юмор бўлими — 32-54-52. Иллюстрация бўлими — 32-56-27, 32-58-83. Эълонлар бўлими — 33-81-42.

Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64543.

А. 1137.